

CUPRINS

Prefață	I
Cuprins	II
Topografie generală	1
A. Noțiuni generale trigonometrie – pr.nr.1 - 8	1
B. Elementele topografice al terenului	7
a.Elemente liniare – pr.nr.9 – 11	7
b. Elemente unghiulare – pr.nr.12 – 14	9
C. Legătura dintre coordonate și orientări – pr.nr.15 -16	11
D. Probleme rezolvate pe planuri și hărți – pr.nr.17 – 40	16
E. Studiul instrumentelor topografice	32
a. Teodolitul – pr.nr.41 – 48	32
b. Nivelă topografică – pr.nr.49 – 61	36
F. Probleme de planimetrie	46
a. Măsurarea directă a distanțelor – pr.nr.62 – 65	46
b. Masurarea indirectă a distanțelor – pr.nr.66 – 73	51
c. Măsurarea unghiurilor – pr.nr.74 – 82	58
d. Ridicarea detaliilor – pr.nr.83 – 89	66
e. Raportarea detaliilor – pr.nr.90 – 100	80
G. Probleme de nivelment	84
a. Nivelmentul geometric – pr.nr.101 – 125	84
Bibliografie	115

TOPOGRAFIE GENERALĂ

A. NOȚIUNI GENERALE DE TRIGONOMETRIE

1. Să se transforme în unități centesimale următoarele valori unghiulare:

a) $21^{\circ}41'34''$; b) $128^{\circ}37'42'' + n''$; c) $216^{\circ}42'12'' + n''$; d) $294^{\circ}56'43'' - n''$.

* n reprezintă numărul de ordine din semigrupă.

* rezolvările prezentate sunt pentru $n = 0$.

Soluție:

$$21^{\circ}41'34'' = 21^{\circ} + \left(\frac{41}{60} \right)^{\circ} + \left(\frac{34}{60 \cdot 60} \right)^{\circ} = 21^{\circ},692777 \quad (1.1)$$

Din relația de transformare rezultă

$$\alpha'g = \frac{10g}{9^{\circ}} \alpha^{\circ} \cdot (1'.1)$$

α°	α^g	$a(\text{RAD})$
-----	-----	-----
180°	$200g$	π

(2.1)

Deci $\alpha'g = \frac{10g}{9^{\circ}} \cdot 21^{\circ},692777 = 24g,103086 = 24g \cdot 10^c \cdot 30^{cc},86$

* Rezolvarea exercițiului pe calculator este prezentată în continuare (pentru tipul CASIO fx – 120). Se indică tastele () calculatorului care intervin în rezolvare.

<input type="text" value="2"/>	<input type="text" value="1"/>	<input "="" type="text" value="0,,"/>	<input type="text" value="4"/>	<input type="text" value="1"/>	<input "="" type="text" value="0,,"/>	<input type="text" value="3"/>	<input type="text" value="4"/>	<input "="" type="text" value="0,,"/>	<input "="" type="text" value="="/>	afișaj	<input type="text" value="21°,692777"/>
<input type="text" value="21°,692777"/>	<input type="text" value="X"/>	<input type="text" value="1"/>	<input type="text" value="0"/>	<input type="text" value="÷"/>	<input type="text" value="9"/>	<input "="" type="text" value="="/>	afișaj	<input type="text" value="24g,103086"/>			

Deci soluția este $24g,10^c,30^{cc},86$

2. Să se transforme în unități sexagesimale, următoarele valori unghiulare:

a) $16g 43^c 66^{cc}$; b) $142g 52^c 46^{cc} + n^{cc}$; c) $221g 54^c 68^{cc} + n^g$;

d) $316g 52^c 16^{cc} - n^c$

Soluție:

$$16^{\circ} 43' 66'' = 16,84366.$$

Conform relației (A.1) $\alpha^{\circ} = 0,9 \alpha' \text{ g}$

$$\text{Deci } \alpha^{\circ} = 0,9 \text{ g} \times 16,84366 = 14^{\circ},79294$$

Se transformă $0^{\circ},79294$ în minute: $x' = 60' \times 0,79294 = 47',5764$

Se transformă $0',57640$ în secunde: $x''_1 = 60'' \times 0,57640 = 34'',58$

Soluția este deci $14^{\circ}.47'34'',58$

* Rezolvarea exercițiului pe calculator:

afișaj

afișaj soluția

3. Să se afle funcțiile trigonometrice ale unghiurilor din primul cadran corespunzătoare următoarelor valori unghiulare:

a) $94^{\circ}16'21'' + n^{\circ}$; b) $198^{\circ}28'16'' + n^{\circ}$; c) $298^{\circ}18'43'' + n^{\circ}$;

d) $116^{\circ} 62' 18'' + 2n^{\circ}$; e) $222^{\circ} 83' 24'' + n^{\circ}$; f) $384^{\circ} 61' 22'' - n^{\circ}$.

Soluție:

Tabelul nr.1.3

a. $\sin 94^{\circ}16'21'' = +\cos 4^{\circ}16'21''$ cos = - sin tg = - ctg ctg = - tg	b. $\sin 198^{\circ}28'16'' = -\sin 18^{\circ}28'16''$ cos = - cos tg = + tg ctg = + ctg	c. $\sin 298^{\circ}18'43'' = -\cos 28^{\circ}18'43''$ cos = + sin tg = - ctg ctg = - tg
d. $\sin 116^{\circ} 62' 18'' = +\cos 64^{\circ} 62' 18''$ cos = - sin tg = - ctg ctg = - tg	e. $\sin 222^{\circ} 83' 24'' = -\sin 22^{\circ} 83' 24''$ cos = - cos tg = + tg ctg = + ctg	f. $\sin 384^{\circ} 61' 22'' = -\cos 84^{\circ} 61' 22''$ cos = + sin tg = - ctg ctg = - tg

4. Pentru următoarele valori unghiulare se vor calcula valorile naturale corespunzătoare funcțiilor trigonometrice $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\text{tg } \alpha$, $\text{ctg } \alpha$:

a) $28^{\circ}24'18'' + n^{\circ}$; b) $96^{\circ}16'26'' + n^{\circ}$; c) $194^{\circ}16'43'' - n^{\circ}$; d) $284^{\circ}51'18'' - n^{\circ}$;

e) $46^{\text{g}}51^{\text{c}}83^{\text{cc}} - n^{\text{cc}}$; f) $121^{\text{g}}62^{\text{c}}47^{\text{cc}} + n^{\text{g}}$; g) $214^{\text{g}}51^{\text{c}}83^{\text{cc}} - n^{\text{cc}}$;

h) $373^{\text{g}}43^{\text{c}}16^{\text{cc}} - n^{\text{g}}$.

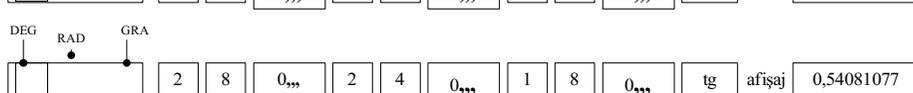
a) $\sin 28^{\circ}24'18'' = +0,47570097$	f) $\sin 121^{\text{g}}62^{\text{c}}47^{\text{cc}} = +0,94286134$
cos = + 0,87960706	cos = - 0,33318539
tg = + 0,54081077	tg = - 2,82984000
ctg = + 1,84907560	ctg = - 0,35337687

* Rezolvarea exercițiului pe calculator:

a)

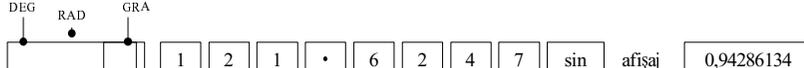
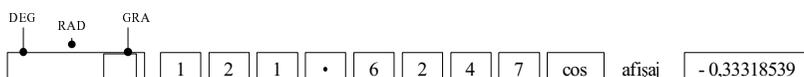
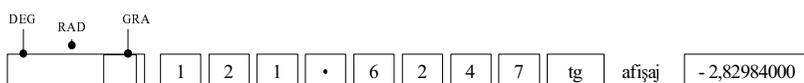
DEG RAD GRA

 DEG RAD GRA

 DEG RAD GRA

Pentru obținerea valorii naturale a ctg., după afișarea valorii corespunzătoare funcției tg. se apelează la tasta $1/x \Rightarrow \text{ctg.}28^{\circ}24'18'' = \text{afișaj } 1,84907560$

f)

DEG RAD GRA

 DEG RAD GRA

 DEG RAD GRA

$1/x \Rightarrow \text{ctg } 121^{\text{g}}62^{\text{c}}47^{\text{cc}} = \text{afișaj } -0,35337687$

5. Care sunt argumentele θ_{iy} ale funcțiilor trigonometrice precizate, corespunzătoare următoarelor valori naturale:

- a. $\sin\theta_{12} = 0,432116 + n$ (CADRANUL I) b. $\sin\theta_{13} = 0,161722 - n$ (CADRANUL II)
 c. $\sin\theta_{14} = -0,832217 + n$ (CADRANUL III) d. $\sin\theta_{15} = -0,732218 - n$ (CADRANUL IV)
 e. $\cos\theta_{22} = 0,221742 + n$ (CADRANUL I) f. $\cos\theta_{23} = -0,175263 + n$ (CADRANUL II)
 g. $\cos\theta_{24} = -0,661722 - n$ (CADRANUL III) h. $\cos\theta_{25} = 0,512215 + n$ (CADRANUL IV)
 i. $\operatorname{tg}\theta_{32} = 0,611542 + n$ (CADRANUL I) j. $\operatorname{tg}\theta_{33} = -0,935124 - n$ (CADRANUL II)
 k. $\operatorname{tg}\theta_{34} = 0,667315 - n$ (CADRANUL III) l. $\operatorname{tg}\theta_{35} = -0,721752 + n$ (CADRANUL IV)
 m. $\operatorname{ctg}\theta_{42} = 0,172243 + n$ (CADRANUL I) n. $\operatorname{ctg}\theta_{43} = -0,170450 - n$ (CADRANUL II)
 o. $\operatorname{ctg}\theta_{44} = 0,552117 - n$ (CADRANUL III) p. $\operatorname{ctg}\theta_{45} = -0,291060 + n$ (CADRANUL IV)

SOLUȚIE:

Observație: θ_{iy} se va exprima în unități centesimale, iar n se va aplica ultimelor două cifre ale valorii naturale.

- a. $\arcsin 0,432116 = 28^{\circ} 44^{\prime} 65^{\prime\prime},8 = \theta_{12}$
 b. $\sin\theta_{13} = \cos(\theta_{13} - 100^{\circ}) = \cos\alpha = 0,161722$, $\alpha = \arccos 0,161722 = 89^{\circ} 65^{\prime} 90^{\prime\prime},4 \Rightarrow \theta_{13} = \alpha + 100^{\circ} = 189^{\circ} 65^{\prime} 90^{\prime\prime},4$
 c. $\sin\theta_{14} = -\sin(\theta_{14} - 200^{\circ}) = -\sin\alpha = -0,832217$, $\alpha = \arcsin 0,832217 = 62^{\circ} 58^{\prime} 57^{\prime\prime},3 \Rightarrow \theta_{14} = \alpha + 200^{\circ} = 262^{\circ} 58^{\prime} 57^{\prime\prime},3$.
 d. $\sin\theta_{15} = -\cos(\theta_{15} - 300^{\circ}) = -\cos\alpha = -0,732218$, $\alpha = \arccos 0,732218 = 47^{\circ} 69^{\prime} 70^{\prime\prime},4 \Rightarrow \theta_{15} = \alpha + 300^{\circ} = 347^{\circ} 69^{\prime} 70^{\prime\prime},4$

Similar se vor rezolva și celelalte exerciții.

* Rezolvarea exercițiilor pe calculator:

se are în vedere aflarea unghiului corespunzător primului cadran, α

ex.a. $\alpha = \arccos 0,161722$

0 . 1 6 1 7 2 2 INV cos afișaj 89,65904

6. Să se prezinte cercul trigonometric, evidențiind liniile trigonometrice în cele patru cadrane. Se vor preciza formulele de reducere la primul cadran.

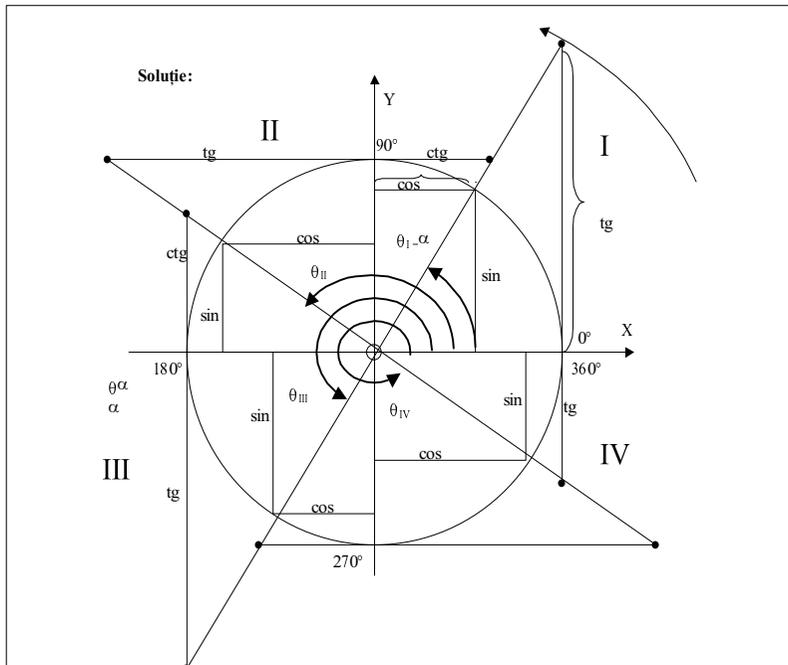

Fig.nr.1.6. Cercul trigonometric

Cadrant Unghi	I	II	III	IV
	θ_I	θ_{II}	θ_{III}	θ_{IV}
Funcția	α	$\alpha + 100^g$	$\alpha + 200^g$	$\alpha + 300^g$
$\sin\theta_i$	$+\sin\alpha$	$+\cos\alpha$	$-\sin\alpha$	$-\cos\alpha$
$\cos\theta_i$	$+\cos\alpha$	$-\sin\alpha$	$-\cos\alpha$	$+\sin\alpha$
$\operatorname{tg}\theta_i$	$+\operatorname{tg}\alpha$	$-\operatorname{ctg}\alpha$	$+\operatorname{tg}\alpha$	$-\operatorname{ctg}\alpha$
$\operatorname{ctg}\theta_i$	$+\operatorname{ctg}\alpha$	$-\operatorname{tg}\alpha$	$+\operatorname{ctg}\alpha$	$-\operatorname{tg}\alpha$

7. Corespunzător funcțiilor trigonometrice $\sin\alpha$, $\cos\alpha$, $\operatorname{tg}\alpha$ și $\operatorname{ctg}\alpha$ se vor prezenta graficele de variație pe intervalul $(0, 2\Pi)$ și tabloul atașat acestora.

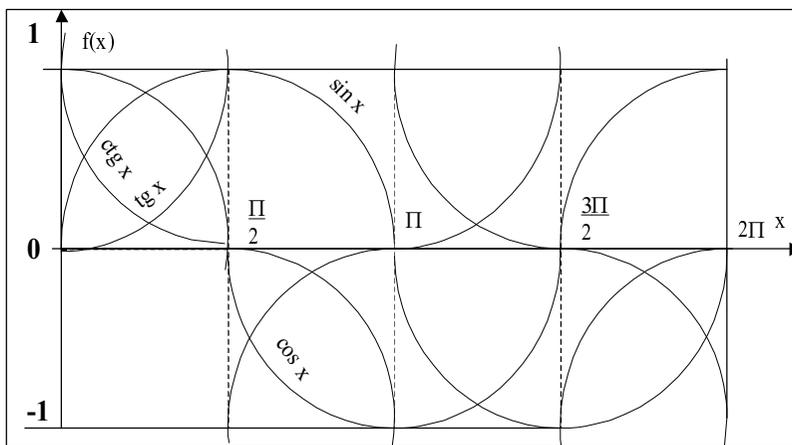
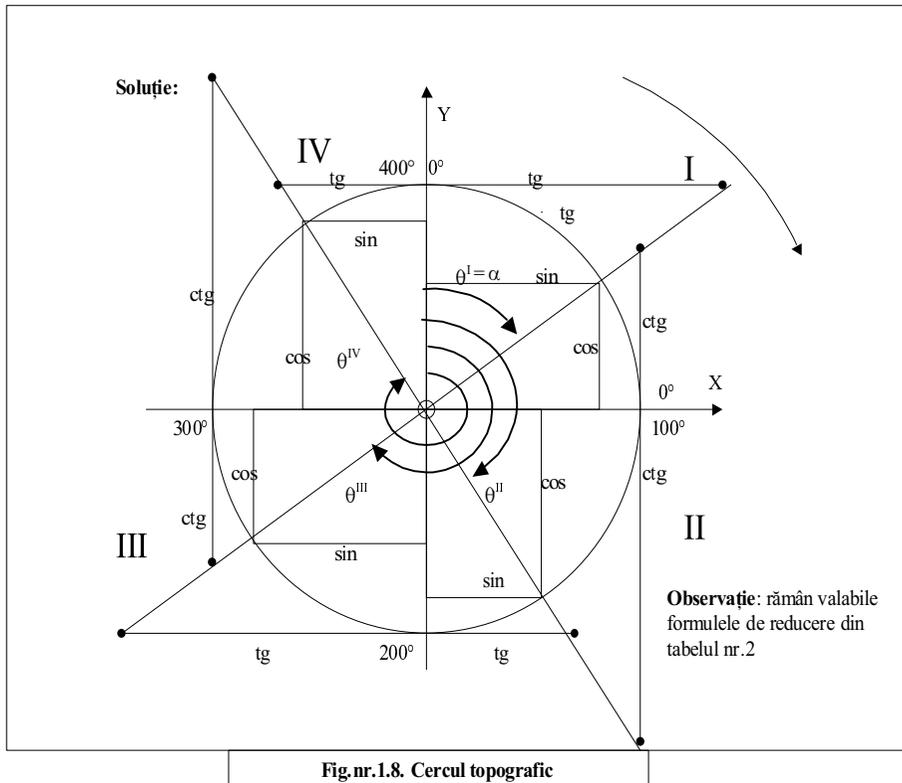

Fig.nr.1.7 Graficele de variație

R A D	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	π	$\frac{7\pi}{6}$	$\frac{5\pi}{4}$	$\frac{4\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{2}$	$\frac{5\pi}{3}$	$\frac{7\pi}{4}$	$\frac{11}{\pi}$ $\frac{3}{3}$	2π	Monotonia (interval)	
Funcția	0°	30°	45°	90°	120°	135°	150°	180°	210°	225°	240°	270°	300°	315°	330°	360°		
sin	0 ⋮	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1 ⋮	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0 ⋮	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	-1 ⋮	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{1}{2}$	0 ⋮	2π
cos	1 ⋮	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0 ⋮	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	-1 ⋮	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{1}{2}$	0 ⋮	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1 ⋮	2π
tg	0 ⋮	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	⋮	$-\sqrt{3}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	0 ⋮	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	⋮	$-\sqrt{3}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	0 ⋮	π
ctg	+ ∞ ⋮	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0 ⋮	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	-1	$-\sqrt{3}$	+ ∞ ⋮	$-\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0 ⋮	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	-1	$-\sqrt{3}$	⋮	π

8. Să se prezinte cercul topografic, evidențiind liniile trigonometrice în cele patru cadrane. Se vor preciza formulele de reducere la primul cadran.

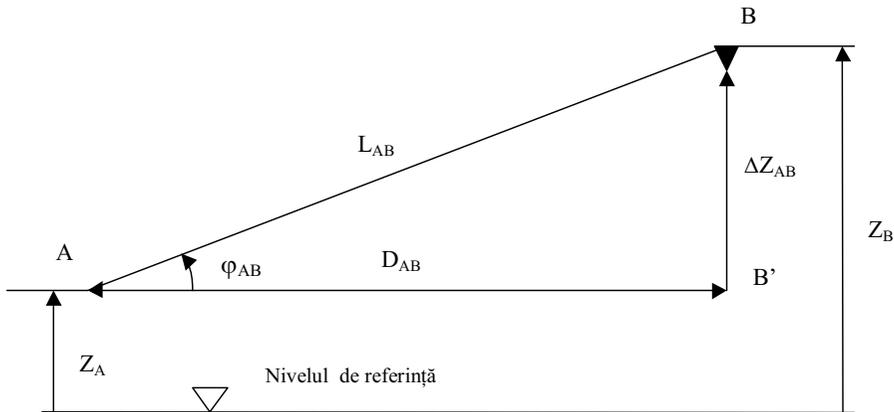

B. ELEMENTELE TOPOGRAFICE ALE TERENULUI

a. ELEMENTE LINIARE

9. Se cunosc $L_{AB} = 175,43 \text{ m} + n \text{ (m)}$, $\varphi_{AB} = 8851^{\text{c}} + n^{\text{c}}$, să se calculeze D_{AB} .

$$\begin{aligned} D_{AB} &= L_{AB} \cos \varphi_{AB} \quad (1.9) \\ &= 175,3 \cos 8851^{\text{c}} \\ &= 173,86 \text{ m.} \end{aligned}$$

Conform Fig.nr. 1.9 vom determina:

Se observă că în triunghiul ABB' se pot scrie relațiile:

$$\sin \varphi_{AB} = \frac{\Delta Z_{AB}}{L_{AB}}, \quad \cos \varphi_{AB} = \frac{D_{AB}}{L_{AB}}, \quad \operatorname{tg} \varphi_{AB} = \frac{\Delta Z_{AB}}{D_{AB}}, \quad \operatorname{ctg} \varphi_{AB} = \frac{D_{AB}}{\Delta Z_{AB}} \quad (2.9)$$

$L_{AB} = \sqrt{D_{AB}^2 + \Delta Z_{AB}^2}$ și $\Delta Z_{AB} = Z_B - Z_A$. Cu ajutorul acestora se determină elementele necesare în funcție de cele cunoscute (măsurate).

10. Să se calculeze D_{AB} , ΔZ_{AB} , Z_B dacă se cunosc:

$$L_{AB} = 217,47 \text{ m} + n \text{ (cm)}, \quad \varphi_{AB} = 12^g 17^c + n^c, \quad Z_A = 348,21 \text{ m}.$$

Soluție;

$$D_{AB} = L_{AB} \cos \varphi_{AB} = 217,47 \text{ m} \cdot \cos 12^g 17^c = 213,51 \text{ m}; \quad (1.10)$$

$$\Delta Z_{AB} = L_{AB} \sin \varphi_{AB} = 217,47 \text{ m} \cdot \sin 12^g 17^c = 41,32 \text{ m}; \quad (2.10)$$

$$Z_B = Z_A + \Delta Z_{AB} = 348,21 \text{ m} + 41,32 \text{ m} = 389,53 \text{ m}. \quad (3.10)$$

11. Se dau : $Z_A = 361,14 \text{ m} + n \text{ (cm)}$, $Z_B = 363,22$, $\varphi_{AB} = 5^g 42^c + n^g$. Se cer L_{AB} , D_{AB} .

Soluție

$$\Delta Z_{AB} = Z_B - Z_A = 363,22 - 361,14 = 2,08 \text{ m}$$

$$D_{AB} = \Delta Z_{AB} \operatorname{ctg} \varphi_{AB} = 2,08 \text{ m} \cdot \operatorname{ctg} 5^{\text{g}}42^{\text{c}} = 24,37 \text{ m};$$

$$L_{AB} = D_{AB} / \cos \varphi_{AB} = 24,37 / \cos 5^{\text{g}}42^{\text{c}} = 24,46 \text{ m}.$$

b. Elemente unghiulare

12. Care este unghiul orizontal corespunzător următoarelor gradații pe cercul orizontal al teodolitului:

$$C_A = 117^{\text{g}}51^{\text{c}} + n^{\text{g}}; C_B = 247^{\text{g}}58^{\text{c}}.$$

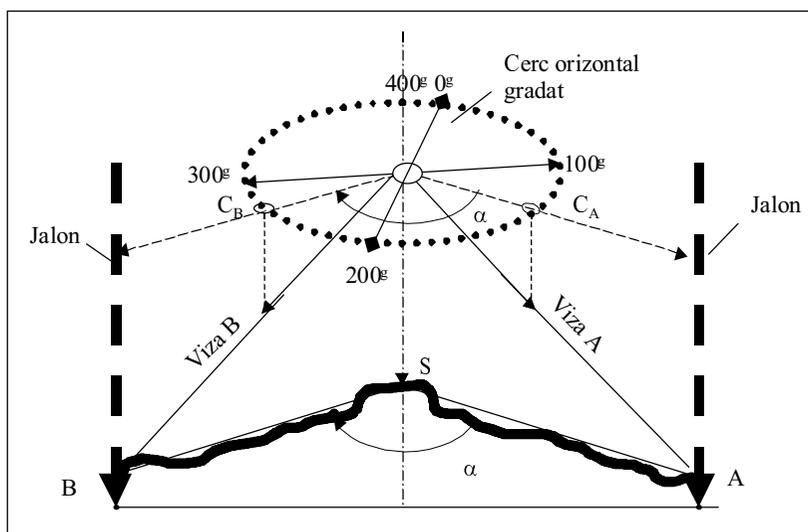
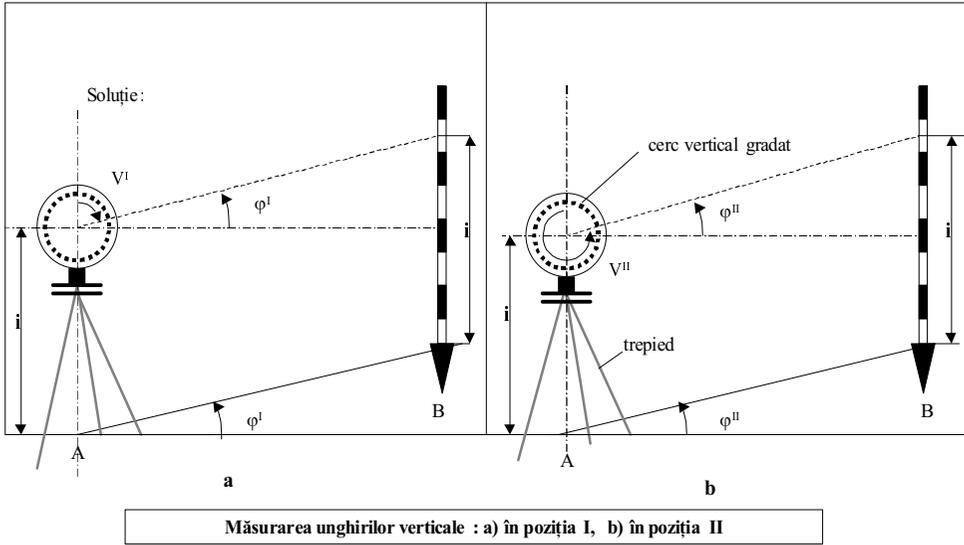

Fig.nr.1.12. Măsurarea unghiurilor orizontale
A,B,S : puncte topografice materializate în teren

$$\alpha = C_B - C_A = 247^{\text{g}}58^{\text{c}} - 117^{\text{g}}51^{\text{c}} = 130^{\text{g}}07^{\text{c}} \text{ (B.2)}$$

13. Să se calculeze valoarea unghiului de pantă φ , dacă valorile înregistrate pe cercul vertical gradat pe direcția AB sunt:
- a) $V^I = 83^{\text{g}}51^{\text{c}} + n^{\text{c}}$; b) $V^I = 112^{\text{g}}63^{\text{c}} - n^{\text{c}}$; $V^{II} = 307^{\text{g}}43^{\text{c}} - n^{\text{c}}$;
c) $V^{II} = 283^{\text{g}}82^{\text{c}} + n^{\text{c}}$; d) $V^I = 88^{\text{g}}62^{\text{c}} + n^{\text{c}}$; $V^{II} = 311^{\text{g}}39^{\text{c}}$;
e) $V^I = 111^{\text{g}}21^{\text{c}} - n^{\text{c}}$; $V^{II} = 288^{\text{g}}79^{\text{c}}$.

14. Se dau : $L_{AB}=184,52 \text{ m} + n(m)$, $I = 1,47 \text{ m}$, $s = 2,03$, $V^I = 88^{\text{g}}54^{\text{c}} + n^{\text{c}}$;
 $V^{II} = 311^{\text{g}}46^{\text{c}}$. Se cere unghiul vertical (φ') corespunzător vizei B și unghiul de pantă al terenului (φ)

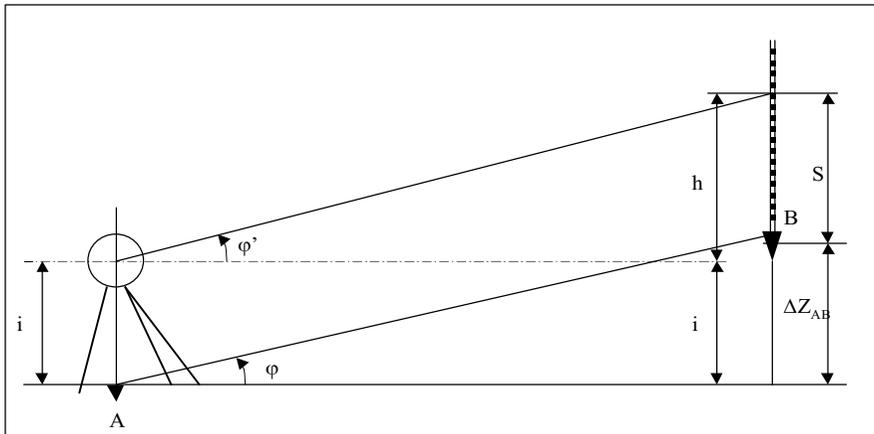

Fig.nr.1.14 Măsurarea unghiurilor verticale, cazul vizei la o înălțime (S) diferită de cea a instrumentului (i)

$$h + i = S + \Delta Z_{AB} \tag{1.14}$$

$$\sin \varphi = \frac{\Delta Z_{AB}}{L_{AB}} \tag{2.14}$$

$$\sin\varphi' = \frac{h}{L_{AB}} \quad (3.14)$$

$$\text{Deci: } L_{AB} \sin\varphi + i = L_{AB} \sin\varphi + S \Rightarrow \sin\varphi = \frac{L_{AB} \sin\varphi' + i - S}{L_{AB}}$$

Unghiul φ' se va determina conform principiului utilizat la problema anterioară:

$$\varphi' = \frac{100^{\text{g}}00^{\text{c}} - 88^{\text{g}}54^{\text{c}} + 311^{\text{g}}46^{\text{c}} - 300^{\text{g}}00^{\text{c}}}{2} = 11^{\text{g}}46^{\text{c}}$$

$$\sin\varphi = \frac{184,52\text{m} \cdot \sin 11^{\text{g}}46^{\text{c}} + 1,46\text{m} - 2,03\text{m}}{184,52\text{m}} = 0,17600772$$

$$\varphi = \arcsin 0,17600772 = 11^{\text{g}}26^{\text{c}}36^{\text{cc}},7$$

C. Legătură dintre coordonate și orientări

a. Coordonate \longrightarrow orientări

15. Să se determine valorile orientărilor θ_{AB}^{I} , θ_{AB}^{II} , θ_{AB}^{III} , θ_{AB}^{IV} , corespunzătoare direcțiilor formate de punctul A de coordonate cunoscute [$X_A = 116,43\text{ m}$, $Y_A = 124,55\text{ m} + n(\text{m})$] cu punctele:

a) B_{I} [$X_{\text{B}}^{\text{I}} = 243,15\text{ m} + n(\text{m})$, $Y_{\text{B}}^{\text{I}} = 185,43\text{ m}$];

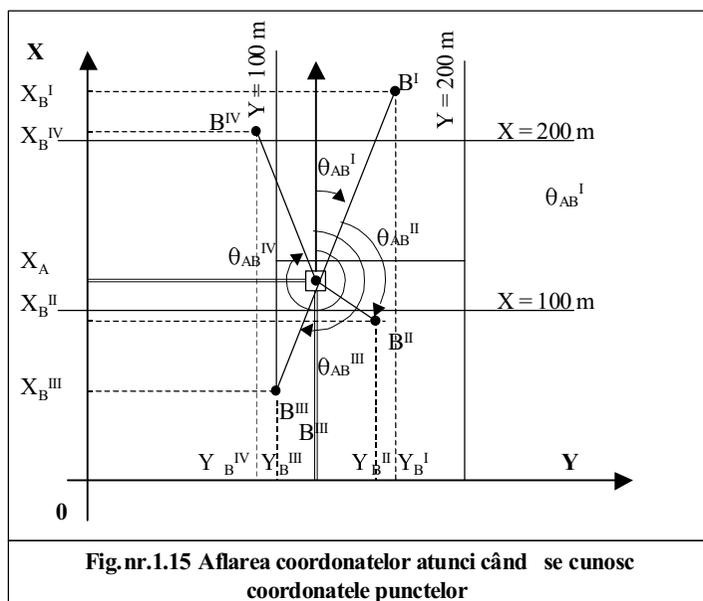
b) B_{II} [$X_{\text{B}}^{\text{II}} = 91,17\text{ m} - n(\text{m})$, $Y_{\text{B}}^{\text{II}} = 175,43\text{ m}$];

c) B_{III} [$X_{\text{B}}^{\text{III}} = 61,24\text{ m}$, $Y_{\text{B}}^{\text{III}} = 100,00\text{ m} - n(\text{m})$];

d) B_{IV} [$X_{\text{B}}^{\text{IV}} = 223,51\text{ m}$, $Y_{\text{B}}^{\text{IV}} = 85,22\text{ m}$];

a. se pornește de la relația:

$$\text{tg}\theta_{AB} = \frac{\Delta Y_{AB}}{\Delta X_{AB}} \quad (1.15)$$

În funcție de semnul componentelor ΔY_{AB} , respectiv ΔX_{AB} , se stabilește cadrantul în care se găsește orientarea θ_{AB} .

Se determină apoi, unghiul α , corespunzător primului cadran.

Adăugând în funcție de cadran 100^g , 200^g sau 300^g se află valoarea orientării θ_{AB} .

$$a. \quad \Delta Y_{AB}^I = Y_B^I - Y_A = 185,43 \text{ m} - 124,55 \text{ m} = 60,88 \text{ m};$$

$$\Delta X_{AB}^I = X_B^I - X_A = 243,15 \text{ m} - 116,43 \text{ m} = 126,73 \text{ m};$$

$$\text{tg}\theta_{AB}^I = \frac{\Delta Y_{AB}^I}{\Delta X_{AB}^I} = \frac{+60,88}{+126,72} = +0,4802929$$

$$\theta_{AB}^I = \text{arctg } 0,48042929 = 28^g51^c22^{cc},1$$

$$b. \quad \Delta Y_{AB}^{II} = Y_B^{II} - Y_A = 175,43 \text{ m} - 124,55 \text{ m} = 50,88 \text{ m};$$

$$\Delta X_{AB}^{II} = X_B^{II} - X_A = 91,17 \text{ m} - 116,43 \text{ m} = -25,26 \text{ m};$$

$$\operatorname{tg}\theta_{AB}^{\text{II}} = \frac{\Delta Y_{AB}^{\text{II}}}{\Delta X_{AB}^{\text{II}}} = \frac{+50,88}{-25,26} = -2,01425178$$

$$\operatorname{tg}\theta_{AB}^{\text{II}} = -\operatorname{ctg}(\theta_{AB}^{\text{II}} - 100^{\text{g}}) = -\operatorname{ctg}\alpha = -2,01425178;$$

$$\operatorname{tg}\alpha = \frac{1}{2,01425178} = 0,49646226 \Rightarrow \alpha = \operatorname{arctg} 0,49646226$$

$$\text{deci } \alpha = 29^{\text{g}}33^{\text{c}}62^{\text{cc}},9 \Rightarrow \theta_{AB}^{\text{II}} = \alpha + 100^{\text{g}} = 129^{\text{g}}33^{\text{c}}62^{\text{cc}},9$$

$$\text{c. } \Delta Y_{AB}^{\text{III}} = Y_B^{\text{III}} - Y_A = 100,00 \text{ m} - 124,55 \text{ m} = -24,55 \text{ m};$$

$$\Delta X_{AB}^{\text{III}} = X_B^{\text{III}} - X_A = 61,24 \text{ m} - 116,43 \text{ m} = -55,19 \text{ m};$$

$$\operatorname{tg}\theta_{AB}^{\text{III}} = \frac{\Delta Y_{AB}^{\text{III}}}{\Delta X_{AB}^{\text{III}}} = \frac{-24,55 \text{ m}}{-55,19 \text{ m}} = 0,44482696$$

$$\alpha = \operatorname{arctg} 0,44482696 = 26^{\text{g}}64^{\text{c}}53^{\text{cc}},2 \Rightarrow \theta_{AB}^{\text{III}} = \alpha + 200^{\text{g}} = 226^{\text{g}}64^{\text{c}}53^{\text{cc}},2.$$

$$\text{d. } \Delta Y_{AB}^{\text{IV}} = Y_B^{\text{IV}} - Y_A = 85,22 \text{ m} - 124,55 \text{ m} = -39,33 \text{ m};$$

$$\Delta X_{AB}^{\text{IV}} = X_B^{\text{IV}} - X_A = 223,51 \text{ m} - 116,43 \text{ m} = 107,08 \text{ m};$$

$$\operatorname{tg}\theta_{AB}^{\text{IV}} = \frac{\Delta Y_{AB}^{\text{IV}}}{\Delta X_{AB}^{\text{IV}}} = \frac{-39,33 \text{ m}}{107,08 \text{ m}} = -0,36729548$$

$$\operatorname{tg}\theta_{AB}^{\text{IV}} = -\operatorname{ctg}(\theta_{AB}^{\text{IV}} - 300^{\text{g}}) = -\operatorname{ctg}\alpha = -0,36739548$$

$$\operatorname{tg}\alpha = \frac{1}{0,36729548} = 2,72260361 \Rightarrow \alpha = \operatorname{arctg} 2,72260361,$$

$$\text{deci } \alpha = 77^{\text{g}}59^{\text{c}}10^{\text{cc}},5 \Rightarrow \theta_{AB}^{\text{IV}} = \alpha + 300^{\text{g}} = 377^{\text{g}}59^{\text{c}}10^{\text{cc}},5.$$

* Stabilirea cadranelui în care se găsește orientarea s-a făcut pe baza datelor prezentate în tabelul nr.1.15

Tabelul nr.1.15

Componentele valorii naturale	Cadrantul orientării θ_{ij}			
	I	II	III	IV
ΔY_{AB}	+	+	-	-
ΔX_{AB}	+	-	-	+

Distanțele D_{ABi} se calculează cu relația:

$$D_{ABi} = \sqrt{\Delta X_{ABi}^2 + \Delta Y_{ABi}^2} \quad (2.15).$$

b. Orientări \rightarrow coordonate

16. Coordonatele punctului A sunt [$X_A = 212,52 \text{ m} - n(\text{m})$, $Y_A = 257,43 \text{ m}$], distanțele dintre acest punct și punctele C_I , C_{II} , C_{III} , C_{IV} sunt respectiv

a. $D_{ACI} = 112,51 \text{ m}$; b. $D_{ACII} = 81,32 \text{ m} + n(\text{m})$; c. $D_{ACIII} = 125,45 \text{ m}$;

c. $D_{ACIV} = 61,52 \text{ m} - n(\text{m})$; se cunosc și orientările:

a. $\theta_{AC}^I = 61^g51^c + n^g$; b. $\theta_{AC}^{II} = 112^g43^c + n^c$; c. $\theta_{AC}^{III} = 217^g51^c$;

d. $\theta_{AC}^{IV} = 343^g61^c - n^g$;

Se cere determinarea coordonatelor punctelor C_i .

a. Pentru aflarea coordonatelor (X_{Ci} , Y_{Ci}) se vor aplica relațiile:

$$\begin{cases} \Delta X_{ACi} = D_{ACi} \cdot \cos\theta_{ACi}; \\ \Delta Y_{ACi} = D_{ACi} \cdot \sin\theta_{ACi}; \end{cases} \quad (1.16)$$

$$\begin{cases} X_{Ci} = X_A + \Delta X_{ACi}; \\ Y_{Ci} = Y_A + \Delta Y_{ACi}; \end{cases} \quad (2.16)$$

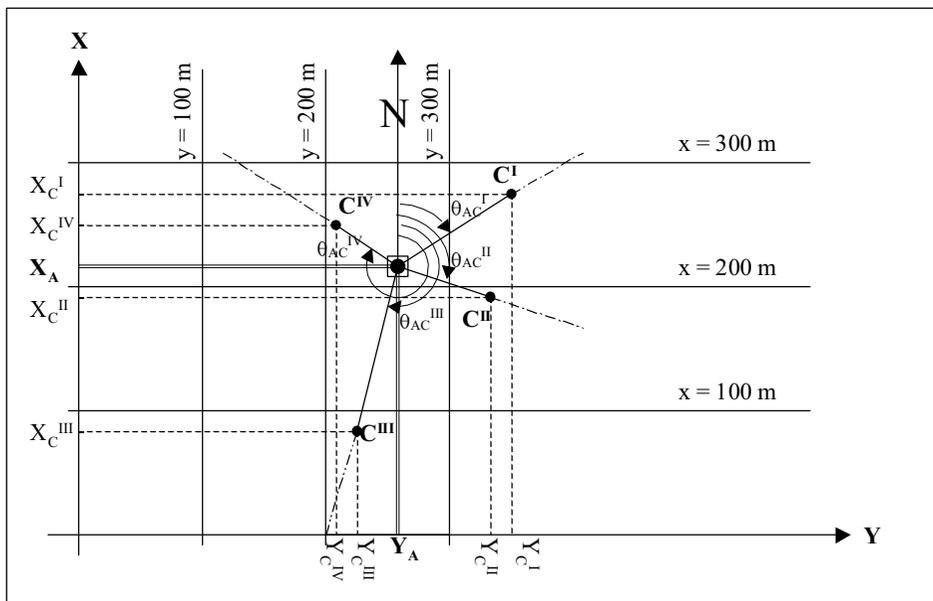

Fig.nr.1.16 Determinarea coordonatelor atunci când se cunosc distanțele și orientările direcțiilor .

Deci

$$\begin{cases} \Delta X_{AC^I} = 112,51 \text{ m} \cdot \cos 61^{\circ}51' = 63,95 \text{ m}; \\ \Delta Y_{AC^I} = 112,51 \text{ m} \cdot \sin 61^{\circ}51' = 92,57 \text{ m}; \end{cases}$$

$$\begin{cases} X_{C^I} = 212,52 \text{ m} + 63,95 \text{ m} = 276,47 \text{ m}; \\ Y_{C^I} = 257,43 \text{ m} + 92,57 \text{ m} = 350,00 \text{ m}; \end{cases}$$

b.

$$\begin{cases} \Delta X_{AC^{II}} = 81,32 \text{ m} \cdot \cos 112^{\circ}43' = -15,78 \text{ m}; \\ \Delta Y_{AC^{II}} = 81,32 \text{ m} \cdot \sin 112^{\circ}43' = 79,77 \text{ m}; \end{cases}$$

$$\begin{cases} X_{C^{II}} = 212,52 \text{ m} - 15,78 \text{ m} = 196,74 \text{ m}; \\ Y_{C^{II}} = 257,43 \text{ m} + 79,77 \text{ m} = 337,20 \text{ m}; \end{cases}$$

c.

$$\begin{cases} \Delta X_{AC^{III}} = 125,45 \text{ m} \cdot \cos 217^{\circ}51' = -120,73 \text{ m}; \\ \Delta Y_{AC^{III}} = 125,45 \text{ m} \cdot \sin 217^{\circ}51' = -34,07 \text{ m}; \end{cases}$$

$$\begin{cases} X_{CIII} = 212,52 \text{ m} - 120,73 \text{ m} = 91,79 \text{ m}; \\ Y_{CIII} = 257,43 \text{ m} - 34,07 \text{ m} = 223,36 \text{ m}; \end{cases}$$

$$d. \begin{cases} \Delta X_{ACIV} = 61,52 \text{ m} \cdot \cos 343^{\text{g}}61^{\text{c}} = 38,92 \text{ m}; \\ \Delta Y_{ACIV} = 61,52 \text{ m} \cdot \sin 343^{\text{g}}61^{\text{c}} = -34,07 \text{ m}; \end{cases}$$

$$\begin{cases} X_{CIV} = 212,52 \text{ m} + 38,92 \text{ m} = 251,44 \text{ m}; \\ Y_{CIV} = 257,43 \text{ m} - 34,07 \text{ m} = 223,36 \text{ m}. \end{cases}$$

D. PROBLEME REZOLVATE PE PLANURI ȘI HĂRTI

A. Probleme de planimetrie

Figura nr.1.17 reprezintă un plan topografic, la scara 1:1000 pe care, în afara curbilor de nivel apar punctele A,B,C și D referitor la care se vor rezolva o serie de probleme cu caracter planimetric sau altimetric (nivelitic).

17. Prin metoda grafică se va determina distanța D_{AB} .

Soluție.

$D_{AB} = d_{AB} \cdot N$ (1.17) unde:

d_{AB} este distanța măsurată pe plan;

N : numitorul scării planului.

$D_{AB} = 97,4 \text{ mm} \times 1000 = 97400 = 97,40 \text{ m}$.

Observație: Precizia de măsurare a unei distanțe pe plan va fi de $\pm 0,1 \div \pm 0,2 \text{ mm}$.

18. Să se determine în sistemul rectangular XOY , coordonatele punctelor A și B.

- Din punctul ale căror coordonate vrem să le aflăm se duc perpendiculare spre cel mai apropiat colț de caroiaj (în acest caz punctul M);
- Se măsoară valorile grafice $\delta X_{MA}, \delta Y_{MA}$;

- Se calculează valorile corespunzătoare situației din teren:

$$\left\{ \begin{array}{l} \Delta X_{MA} = \delta X_{MA} \cdot N \\ \Delta Y_{MA} = \delta Y_{MA} \cdot N; \end{array} \right. \quad (1.18)$$

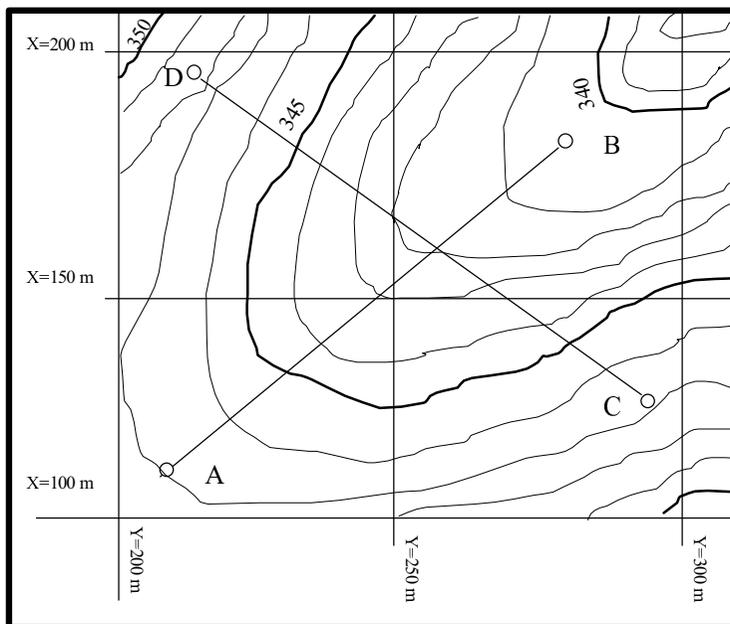

Fig.nr.1.17. Plan topografic

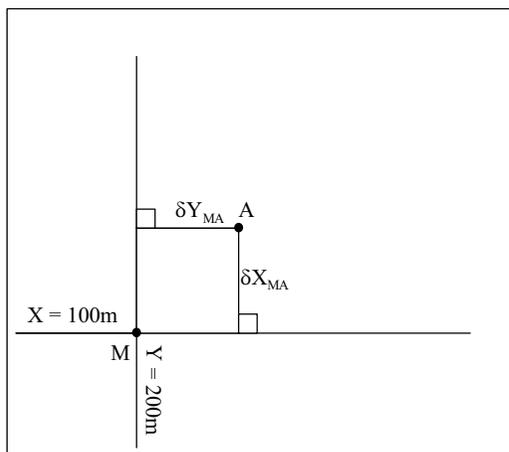

Fig.nr.1.18

- Se determină coordonatele absolute ale punctului A:

la care s-a utilizat pentru reprezentarea reliefului metoda curbelor de nivel.

$$\begin{cases} X_A = X_M + \Delta X_{MA} \\ Y_A = Y_M + \Delta Y_{MA} \end{cases} \quad (2.18)$$

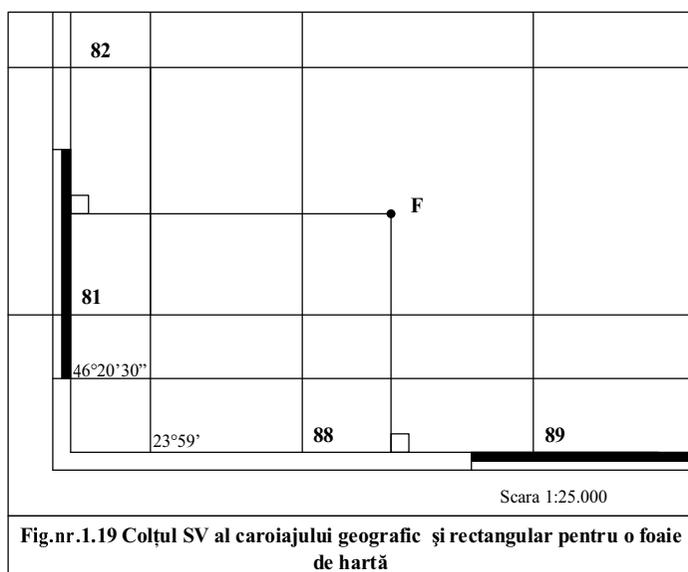
Deci : măsurăm $\delta X_{MA} = 8,9 \text{ mm}; \delta Y_{MA} = 7,8 \text{ mm};$

$$\text{Calculăm } \begin{cases} \Delta X_{MA} = 8,9 \times 1000 = 8900 \text{ mm} = 8,9 \text{ m}; \\ \Delta Y_{MA} = 7,8 \times 1000 = 7800 \text{ mm} = 7,8 \text{ m}; \end{cases}$$

Coordonatele absolute ale punctului A, vor fi:

$$X_A = 100 \text{ m} + 8,9 \text{ m} = 108,9 \text{ m};$$

$$Y_A = 200 \text{ m} + 7,8 \text{ m} = 207,8 \text{ m}.$$

19. Pe porțiunea dintr-o hartă topografică prezentată în figura nr. 1.19, se cere determinarea coordonatelor geografice și rectangulare ale punctului F.

a. Determinarea coordonatelor geografice .

$$\text{Latitudinea } \varphi_F = 46^\circ 20' 30'' + \Delta\varphi'' = 46^\circ 20' 52''.$$

$$\text{Longitudinea } \lambda_F = 23^\circ 59' + \Delta\lambda'' = 23^\circ 59' 44''.$$

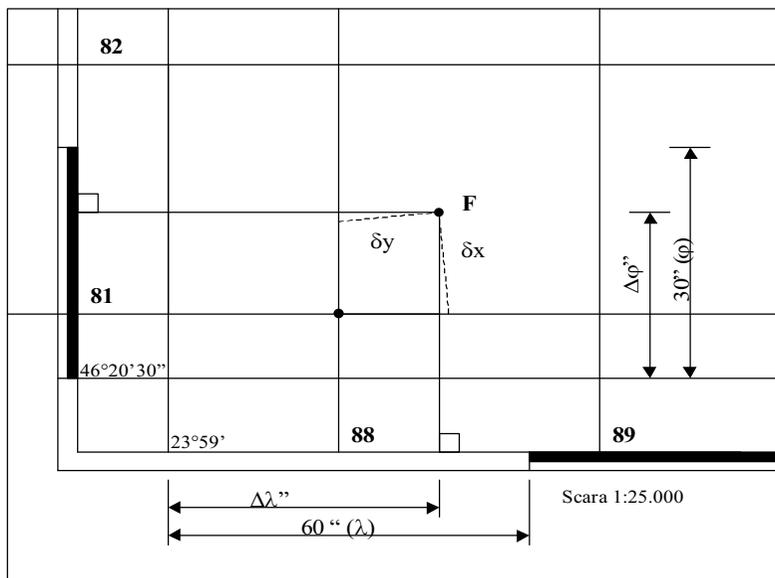

Fig.nr.1.19' Determinarea coordonatelor geografice (φ , λ) și rectangulare ale punctelor situate pe harta

Aflarea valorilor $\Delta\varphi''$, $\Delta\lambda''$ - prin interpolare liniară, în raport cu $30''$ (φ), respectiv $60''$ (λ), corespundentele liniare ale arcelor $30''$ pe meridian, respectiv, $60''$ pe paralel.

b. Determinarea coordonatelor rectangulare, se face prin raportarea punctului F la cel mai apropiat colț de caroiaj [în acest caz N ($X_N = 81.000$ m; $Y_N = 88.000$ m)].

Procedând similar ca în cazul prezentat la problema nr.18 se obțin valorile:

$$X_F = X_N + \Delta X_{NF} = X_N + \delta X_{NF} + N = 81.000 + 16,7 \text{ mm} \times 25.000 = 81.417,5 \text{ m};$$

$$Y_F = Y_N + \Delta Y_{NF} = Y_N + \delta Y_{NF} + N = 88.000 + 12,8 \text{ mm} \times 25.000 = 88.320 \text{ m}.$$

20. Prin metoda analitică se va calcula distanța D_{AB} .

Soluție: Conform relației (2.15) : $D_{AB} = \sqrt{\Delta X_{AB}^2 + \Delta Y_{AB}^2}$

$$\Delta X_{AB} = X_B - X_A = 180,8 - 108,9 = 71,9 \text{ m};$$

$$\Delta Y_{AB} = Y_B - Y_A = 273,6 - 207,8 = 65,8 \text{ m};$$

$$D_{AB} = 97,46 \text{ m.}$$

Se observă că se îndeplinește condiția $D_{AB}^{\text{GRAFIC}} - D_{AB}^{\text{ANALITIC}} \leq \pm T$ (1.20)

unde în acest caz $T = 0,2 \text{ mm} \times N = 0,2 \text{ m}$. (2.20)

21. Prin metoda grafică, se va determina orientarea direcției $AB = \theta_{AB}$.

Soluție :

Cu ajutorul raportorului centesimal se măsoară θ_{AB} , obținându-se:

$$\theta_{AB} = 47^{\circ}20'.$$

22. Să se calculeze prin metoda analitică, valoarea orientării θ_{AB} .

Soluție:

$$\text{tg}\theta_{AB} = \frac{\Delta Y_{AB}}{\Delta X_{AB}} = \frac{65,8}{71,9} = 0,91515994$$

$$\theta_{AB} = \text{arctg } 0,91515994 = 47^{\circ}18'17''.$$

Soluțiile problemelor nr.21 și 22 îndeplinesc condiția:

$$\theta_{AB}^{\text{GRAFIC}} - \theta_{AB}^{\text{ANALITIC}} = \leq T_{\theta} \quad (1.12) \text{ unde } T_{\theta} = \pm 10'.$$

23. Să se determine mărimea suprafeței ABCD, prin metoda analitică de calcul.

Soluție:

Se cunosc coordonatele punctelor, A,B,C,D:

$X_A = 108,9 \text{ m}$	$X_B = 180,8 \text{ m}$	$X_C = 130,2 \text{ m}$	$X_D = 196,0 \text{ m}$
$Y_A = 207,8 \text{ m}$	$Y_B = 273,6 \text{ m}$	$Y_C = 292,8 \text{ m}$	$Y_D = 213,1 \text{ m}$

Se vor aplica expresiile:

$$2S = \sum_{i=A}^D X_i (Y_{i+1} - Y_{i-1}) \quad (1.23)$$

$$2S = \sum_{i=A}^D Y_i (X_{i-1} - X_{i+1}) \quad (2.23)$$

aplicând (D.6) va trebui să calculăm:

$$S = \frac{X_A(Y_D - Y_C) + X_D(Y_B - Y_A) + X_B(Y_C - Y_D) + X_C(Y_A - Y_B)}{2} \quad (1.23)'$$

vom obține $S = 5030,035 \text{ m}^2$;

Verificarea se face aplicând (2.23) dezvoltat:

$$S = \frac{Y_A(X_C - X_D) + Y_D(X_A - X_B) + Y_B(X_D - X_C) + Y_C(X_B - X_A)}{2} = 5030,035 \text{ m}^2$$

24. Să se determine S_{ABCD} printr-o metodă trigonometrică.

Soluție:

$$S_{ABCD} = S_{\triangle ADB} + S_{\triangle ABC} = S_I + S_{II} \quad (1.24)$$

$$S_{ABCD} = \frac{AD \cdot AB \sin DAB}{2} + \frac{AB \cdot AC \sin BAC}{2} \quad (2.24)$$

Soluție

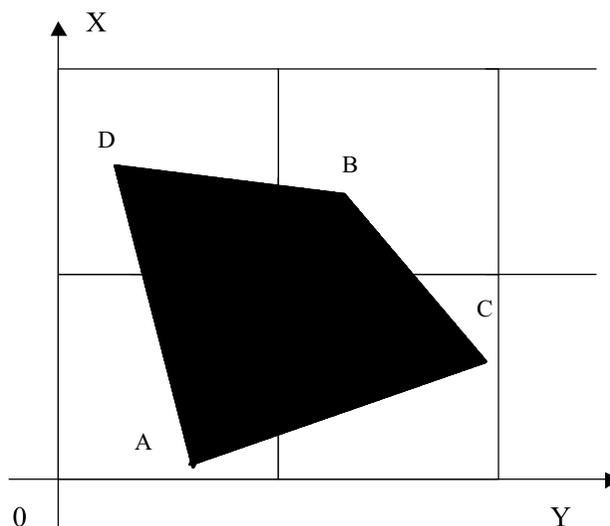

Fig.nr.1.24 Determinarea suprafețelor prin procedeul trigonometric

Laturile și unghiurile ce sunt implicate în relație (2.24) se determină din coordonatele punctelor A,B,C și D.

$$AD = \sqrt{\Delta X_{AD}^2 + \Delta Y_{AD}^2} = 87,26 \text{ m};$$

$$AB = \sqrt{\Delta X_{AB}^2 + \Delta Y_{AB}^2} = 97,46 \text{ m};$$

$$AC = \sqrt{\Delta X_{AC}^2 + \Delta Y_{AC}^2} = 87,63 \text{ m};$$

$$\angle DAB = \theta_{AB} - \theta_{AD} = 47^{\circ}18'17'' - 3^{\circ}86'90'' = 43^{\circ}31'27'';$$

$$\angle BAC = \theta_{AC} - \theta_{AB} = 84^{\circ}36'89'' - 47^{\circ}18'17'' = 37^{\circ}18'72'';$$

$$S_{ABCD} = \frac{87,26\text{m} \cdot 97,46\text{m} \cdot \sin 43^{\circ}31'27''}{2} + \frac{97,46\text{m} \cdot 87,63\text{m} \cdot \sin 37^{\circ}18'72''}{2}$$

$$S_{ABCD} = 2674,91 \text{ m}^2 + 2354,93 \text{ m}^2 = 5029,84 \text{ m}^2.$$

25. Să se determine suprafața S_{ABCD} prin metodele geometrice:

- procedeul numeric;
- procedeul grafic.

Soluție:

- Se calculează din coordonate laturile celor două triunghiuri, din care este compusă suprafața ABCD.

Deci:

$$DB = \sqrt{\Delta X_{DB}^2 + \Delta Y_{DB}^2} = 62,38 \text{ m};$$

$$BC = \sqrt{\Delta X_{BC}^2 + \Delta Y_{BC}^2} = 54,12 \text{ m};$$

$$\text{Se aplică relația } S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)} \quad (1.25)$$

$$\text{Unde } p = \frac{a + b + c}{2}$$

$$\text{Deci } S_{ABCD} = \sqrt{123,55(123,55-87,26)(123,55-62,38)(123,55-97,46)} + \sqrt{119,61(119,61-97,46)(119,61-54,12)(119,61-87,63)}$$

$$S_{ABCD} = 2674,98 + 2354,99 = 5029,97 \text{ m}^2$$

- b. Împărțim poligonul ABCD în două triunghiuri :ADB și ABC, ale căror dimensiuni se determină grafic:

$$S_{ABCD} = S_{ADB} + S_{ABC} = \frac{AB \cdot H_{ADB}}{2} + \frac{AB \cdot H_{ABC}}{2} \quad (2.25)$$

$$S_{ABCD} = \frac{97,40 \cdot 54,90}{2} + \frac{97,40 \cdot 48,40}{2} = 2673,63 + 2357,08 \Rightarrow$$

$$S_{ABCD} = 5030,71 \text{ m.}$$

26. Aplicând metoda grafică a paralelelor echidistante, să se calculeze suprafața ABCD.

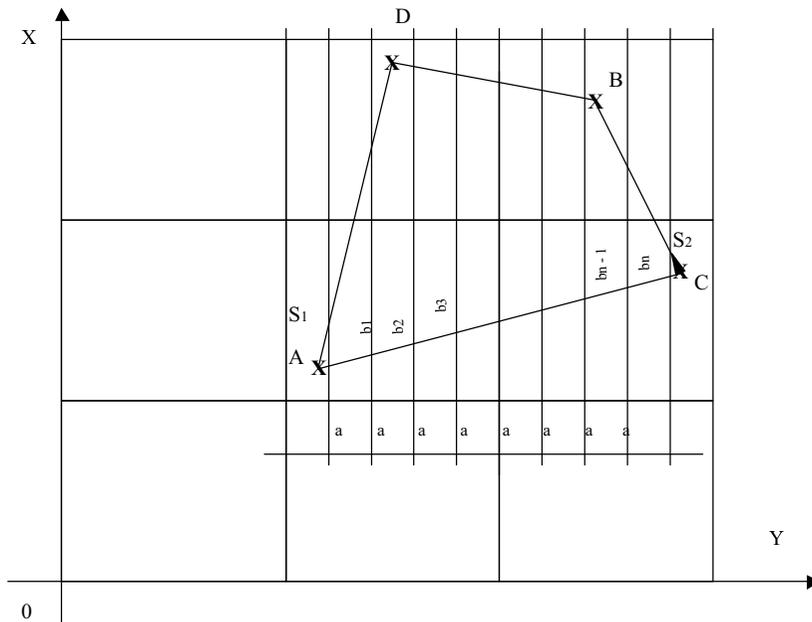

Fig.nr.1.26

Soluție;

- pe un material transparent (calc) s-au trasat linii paralele și echidistante ($a = 1\text{cm}$);

- se suprapune peste figura ABCD, foaia de calc, obținându-se astfel o serie de figuri geometrice (trapeze) a căror arie se determină prin relațiile cunoscute;
- în final:

$$S_{ABCD} = A \times \sum_{i=1}^n B_i + \sum S_i \quad (1.26)$$

$$\text{unde : } A = a \cdot n \quad (2.26)$$

$$\sum_{i=1}^n B_i = \sum_{i=1}^n b_i \cdot N \quad (3.26)$$

Ultima relație (3.26), determină suprafețele de la capete care se vor adăuga la valoarea obținută.

Pentru cazul prezentat:

$$S_{ABCD} = \underbrace{1,0 \text{ cm} \times 1000}_{a} \times \left[\underbrace{(b_1 + b_2 + \dots + b_n)N}_{B_i} + \underbrace{8 \text{ m}^2}_{S_1} + \underbrace{43 \text{ m}^2}_{S_2} \right] = 5030,43 \text{ m}^2$$

27. Prin metoda rețelei de pătrate egale, să se determine mărimea suprafeței S_{ABCD} .

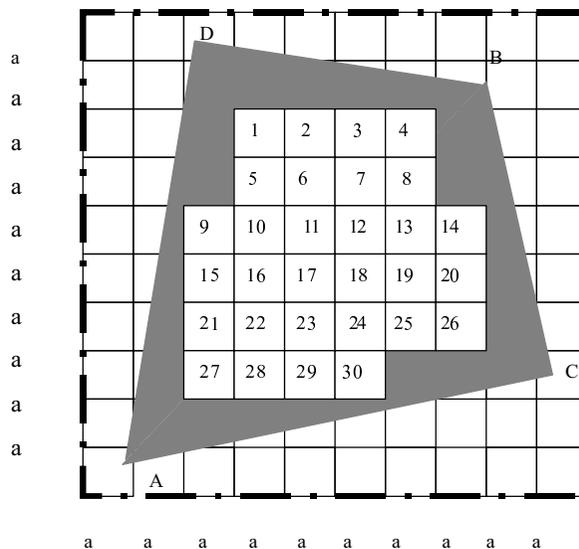

Fig.nr.1.27

Soluție:

$$S_{ABCD} = A^2(n_1 + n_2) \quad (1.27)$$

$$A = a \cdot N = 1 \text{ cm} \cdot 1000 = 10 \text{ m};$$

$$n_1 = 30 \text{ (nr. de pătrate întregi);}$$

$$n_2 = 20,3 \text{ (nr. de pătrate aproximative)}$$

$$\text{Deci, } S_{ABCD} = 100 \text{ m}^2 \times 50,3 = 5030 \text{ m}^2.$$

- Observație: Problemele nr. 23 – 27 au drept scop concretizarea prin exemple practice a unor metode ce servesc la determinarea suprafețelor de planuri și hărți.

Desigur că în practică, de la caz la caz, se va utiliza metoda corespunzătoare, în funcție de elementele cunoscute, de întinderea suprafeței, de scara planului, de conturul (sinuos, poligonal etc.) al suprafeței.

În figurile 1.28 – 1.33, formele de relief enumerate sunt prezentate geometrizat. Se cere să se schițeze pentru fiecare caz, curbele de nivel corespunzătoare, la echidistanța (E) precizată.

28. Formele de relief din fig.nr.1.28, pentru E = 10m;

29. Formele de relief din fig.nr.1.29, pentru E = 10m;

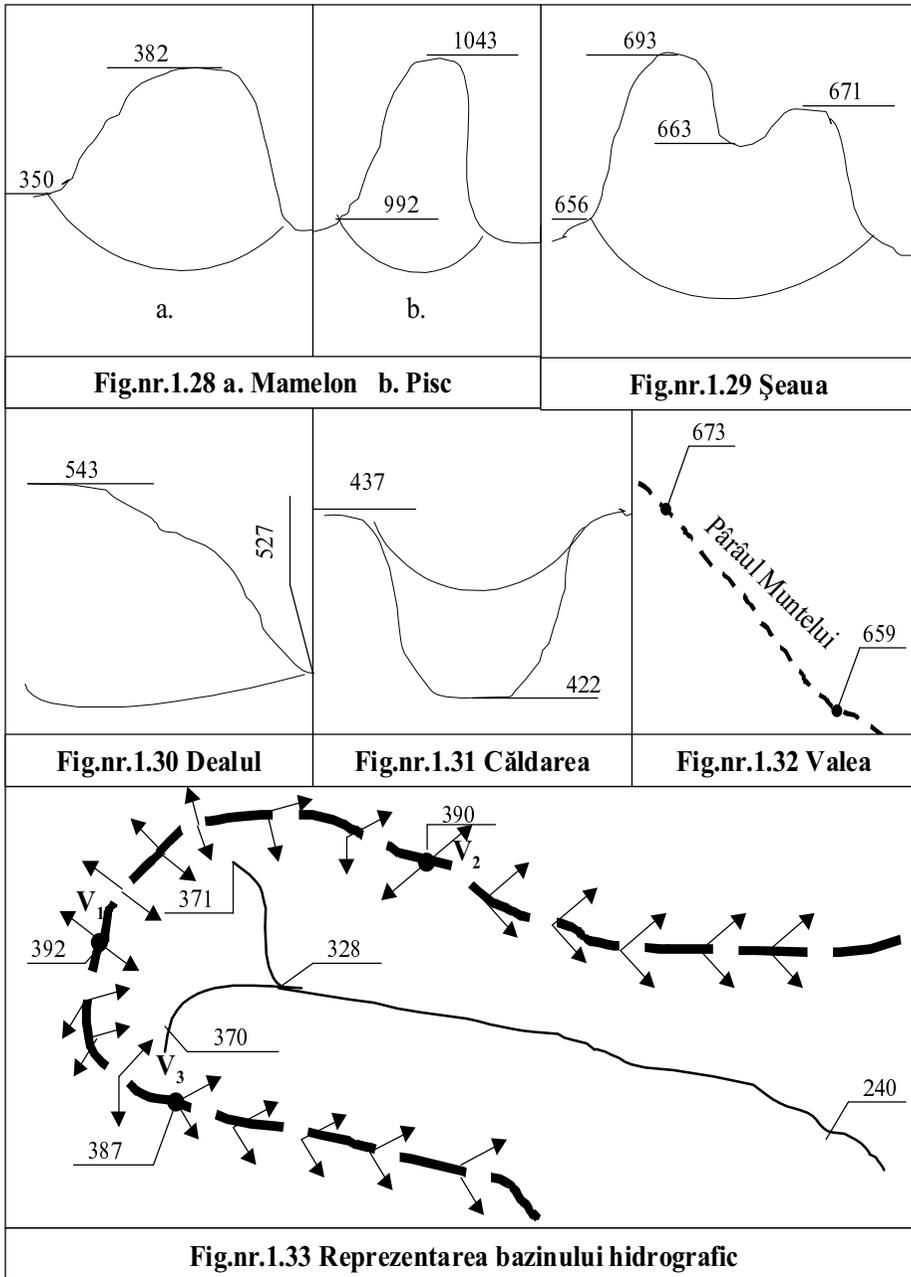
30. Formele de relief din fig.nr.1.30, pentru E = 5m;

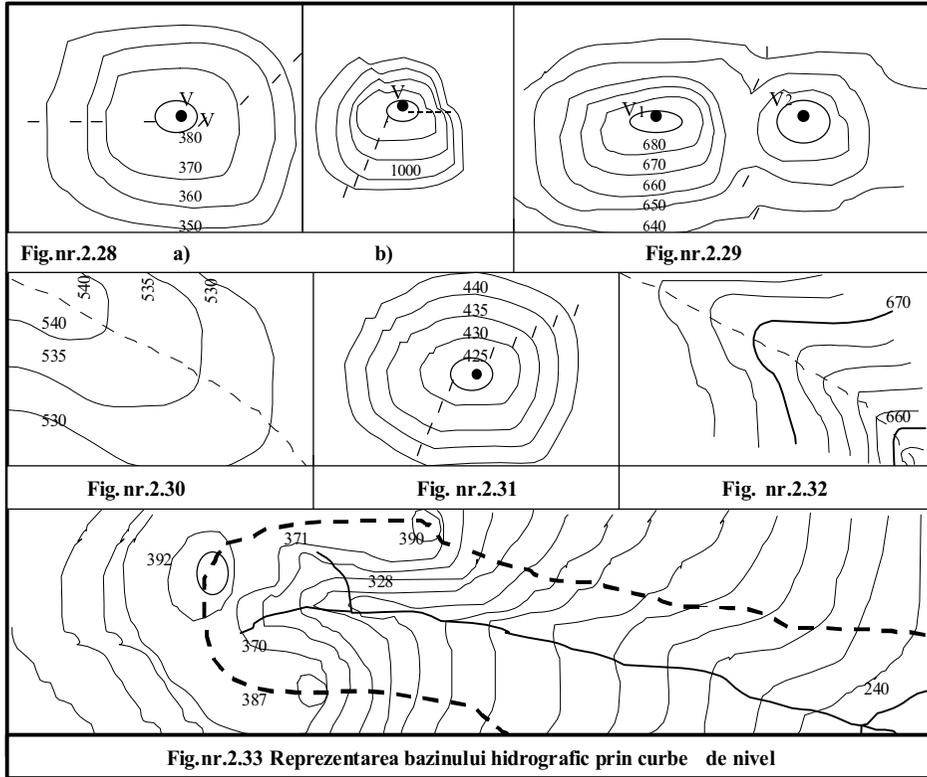
31. Formele de relief din fig.nr.1.31, pentru E = 5m;

32. Formele de relief din fig.nr.1.32, pentru E = 2m;

33. Formele de relief din fig.nr.1.33, pentru E = 10m;

Soluțiile sunt prezentate în figurile nr. 2.28 – 2.33.

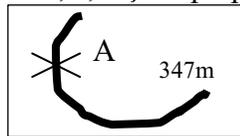

34. Să se determine cotele punctelor A,B,C și D pe planul topografic din fig.nr.1.17

Soluție:

Fig.nr.1.34

Cota punctului A este evident egală cu cea a curbei de nivel pe care se găsește punctul ($Z_A = 347 \text{ m}$).

Cota punctului B se obține prin interpolare liniară

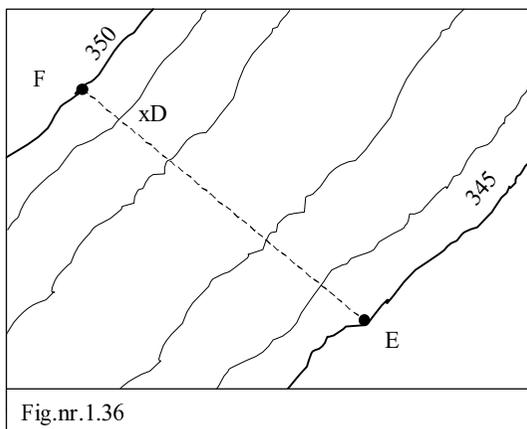
$$Z_B = Z_M + h \text{ (m)} = 340 \text{ m} + h \text{ (m)}; \quad (1.34)$$

$$Z_B = Z_N - h_1 \text{ (m)} = 341 \text{ m} - h_1 \text{ (m)};$$

$$h \text{ (m)} = \frac{d'}{d} \text{ (m)}$$

$$h_1 \text{ (m)} = \frac{d - d'}{d} \text{ (m)}$$

$$\text{Deci } P_D = \frac{350 - 345}{0,04 \times 1000} = \frac{5}{40 \text{ m}} = 0,125 \text{ (sau } 12,5\%)$$

37. Să se determine pantele maximă, respectiv minimă pe aliniamentul AB.

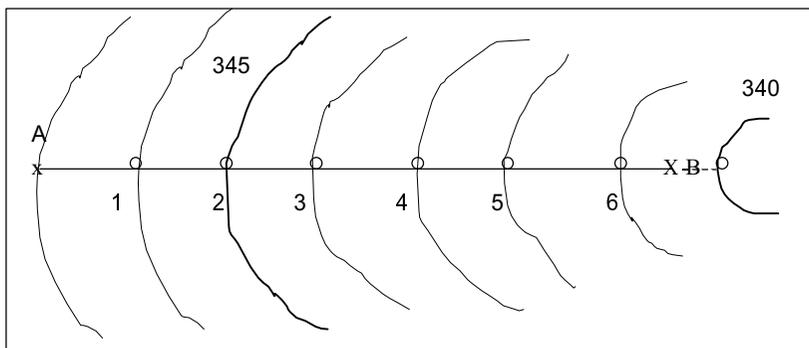

Fig. Nr. 1.37 Aflarea pantei maxime (minime) pe un aliniament dat

Soluție:

$$P_{\max} = \frac{E}{D_{\min}} = \frac{E}{d_{\min} \times N} \quad (1.37)$$

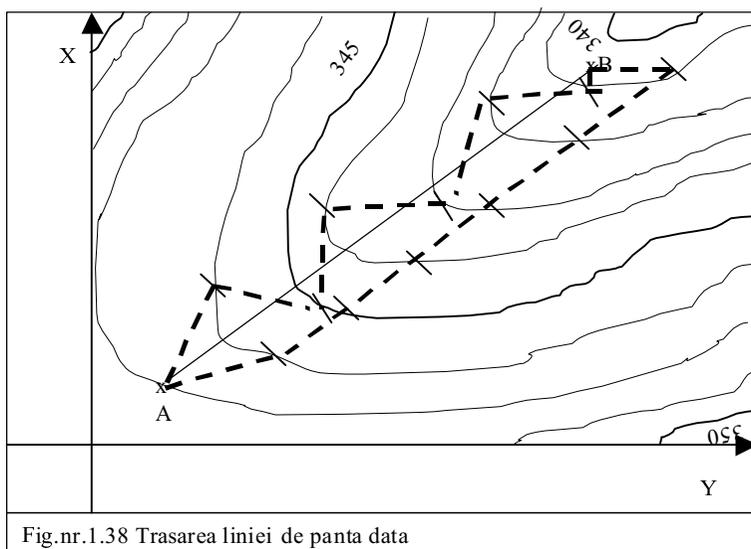
$$P_{\min} = \frac{E}{D_{\max}} = \frac{E}{d_{\max} \times N} \quad (2.37)$$

În cazul prezentat:

$$P_{\min} = P_{56} = \frac{1\text{m}}{0,021 \times 1000} = \frac{1\text{m}}{21\text{m}} = 0,0476 \text{ sau } P_{\min} \% = 4,76\%$$

$$P_{\max} = P_{23} = \frac{1\text{m}}{0,011 \times 1000} = \frac{1\text{m}}{11\text{m}} = 0,0909 \text{ sau } P_{\max} \% = 9,09\%$$

38. Să se traseze o linie de pantă impusă $P_0\% = 5\% + 0,n\%$ între punctele A și B.

Soluție:

$$P_0\% = \frac{100 \times 100 \text{ cm}}{d_0 \times 1000}$$

$$P_0\% = \frac{10 \text{ cm}}{d_0}$$

$$d_0 = \frac{10 \text{ cm}}{5\%} = 2 \text{ cm.}$$

Cu valoarea calculată (d_0) în compas, din aproape în aproape, pornind de la punctul A se trasează una sau mai multe variante ale liniei $P_0\%$.

39. La scara distanțelor 1:500 și a cotelor 1:100 se va redacta profilul longitudinal al aliniamentului AB.

Observație: conform planului topo din figura nr.1.17 și a numerotării din fig.nr.1.37.

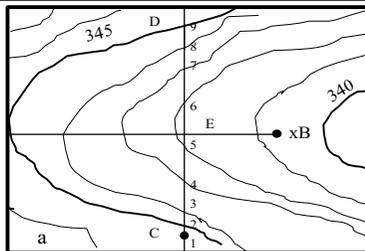
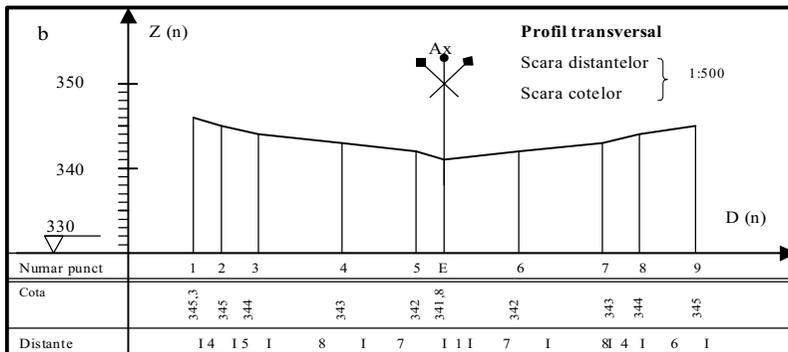
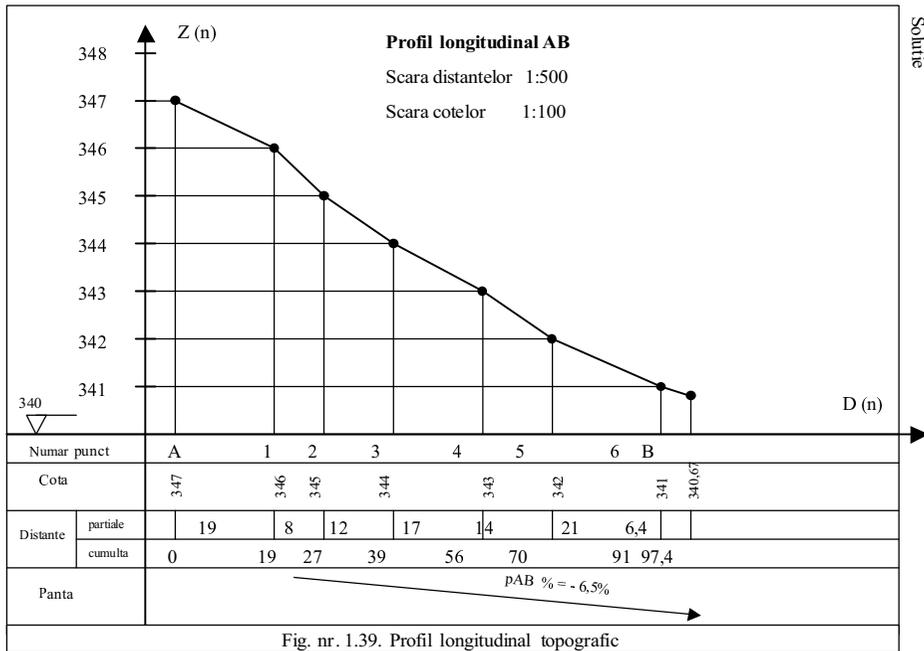

Fig. Nr. 1.40 Profil transversal topografic

a. pe planul de situație topografic

b. in secțiune

40. La scara distanțelor și a cotelor de 1:500 se va redacta profilul topografic transversal, corespunzător direcției CD.

Notă: profilul transversal s-a realizat pentru distanța de 25 m , stânga, respectiv dreapta, față de aliniamentul AB, pe direcția CD.

E. STUDIUL INSTRUMENTELOR TOPOGRAFICE

a. Teodolitul

40. În figura nr.1.41 se prezintă schema de construcție a unui teodolit – tahimetru Theo 080 Carl - Zeiss Jena –ex . R.D.G..

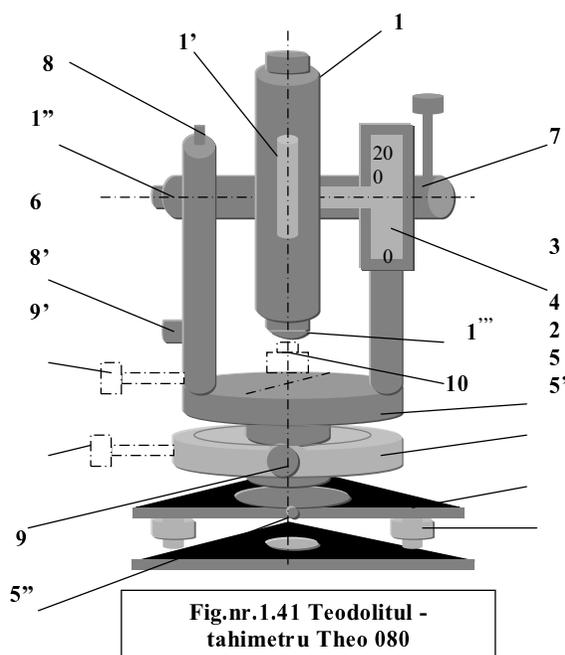

Fig.nr.1.41 Teodolitul - tahimetru Theo 080

Să se indice denumirea axelor și pieselor principale și secundare componente și să se precizeze rolul fiecărei piese.

Soluție:

Axele constructive ale teodolitului sunt:

VV : ax principal de rotație (vertical);

HH : ax secundar de rotație (orizontal);

Γ_0 : (reticul – obiectiv) este axul de vizare al lunetei;

C_v : este punctul de concurență a celor trei axe, denumit centru de vizare.

Pieșele principale ale teodolitului sunt:

1. luneta;
2. cercul gradat orizontal (limbul);
3. cercul gradat vertical (eclimetrul);
4. alidada;
5. ambaza.

Pieșele secundare (accesoriile) sunt următoarele:

- 1' : dispozitiv pentru vizare aproximativă;
- 1'' : șurub pentru clarificarea (focusarea) imaginii vizate;
- 1''' : șurub pentru clarificarea imaginii reticulului;
- 5' : șuruburi de calare (trei);
- 5'' : șurub pentru blocarea aparatului (limbului) de ambază;
- 6 : libela thorică;
- 7 : dispozitiv (microscop) pentru citirea centralizată a gradațiilor de pe limb și eclimetrul;
- 8 : șurub de blocare a cercului eclimetrul (și a lunetei);
- 8' : dispozitiv pentru fina mișcare în jurul axului HH;
- 9 : șurub de blocare a cercului limb;
- 9' : dispozitiv pentru fina mișcare în jurul axului VV;
- 10 : clapeta pentru blocarea limbului pe alidadă.

42. Să se schițeze luneta topografică cu focusare interioară, precizându-se denumirea pieselor componente.

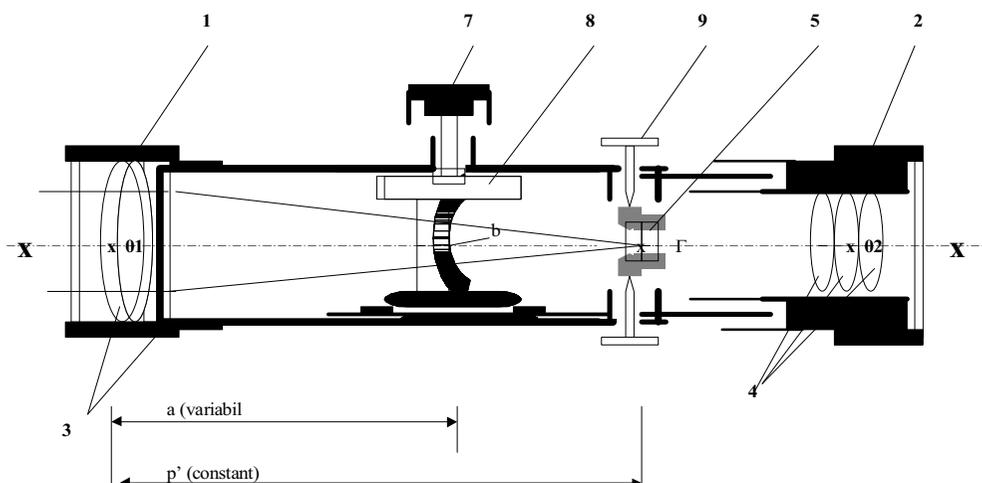

Fig. Nr. 1.42 Luneta topografică

Soluție: (fig. nr.1.42)

1: tub obiectiv;	8: dispozitiv cremalieră
2: tub ocular;	9: șuruburi de rectificare a reticulului;
3: obiectiv;	10: formarea imaginii în lipsa b;
4: ocular;	O_1 : centrul optic al obiectivului;
5: reticul;	O_2 : centrul optic al ocularului ;
6: lentilă de focusare;	Γ : centrul reticulului;
7: buton de focusare;	XX: axa geometrică a lunetei.
O_1O_2 : axa optică a lunetei;	
ΓO_1 : axa de vizare.	

43. Pe baza imaginii din câmpul microscopului cu fir, prezentată în fig.nr.1.43 să se determine citirile la limb și eclimetru.

Soluție:

- V (citirea la eclimetru) : $91^{\text{g}}74^{\text{c}}$;
 Hz (citirea la limb) : $114^{\text{g}}94^{\text{c}}$.

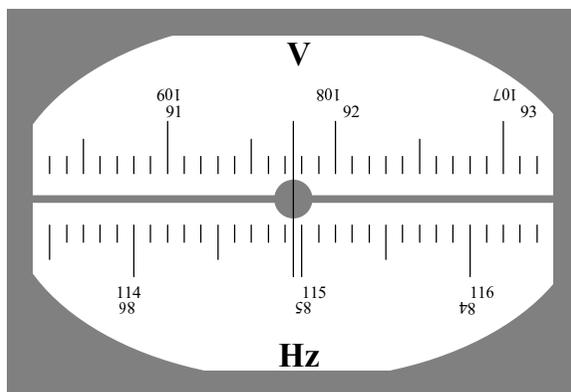

Fig. Nr. 1.43 Microscopul cu fir

44. Să se prezinte schița microscopului cu fir (câmpul imaginii) pentru citirile :

$$V : 394^{\text{g}}28^{\text{c}} - n^{\text{g}}n^{\text{c}};$$

$$\text{Hz} : 217^{\text{g}}51^{\text{c}} + n^{\text{c}}.$$

Soluție:

Câmpul microscopului corespunzător citirilor se va schița similar cu imaginea prezentată în fig.nr.1.43.

Observație: se vor neglija cifrele înscrise inversat.

45. Pe baza imaginii microscopului cu scăriță prezentată în fig.nr.1.45 să se determine citirile la limb și eclimetru.

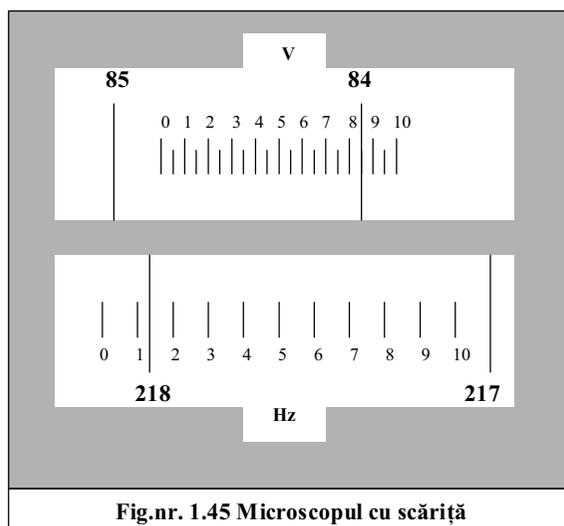

Fig.nr. 1.45 Microscopul cu scăriță

Soluție:

V : $84^{\text{g}}86^{\text{c}}90^{\text{cc}}$;

Hz: $218^{\text{g}}13^{\text{c}}70^{\text{cc}}$.

Observație: Câmpul imaginii microscopului cu scăriță, permite estimarea zecilor de secunde.

46. Să se prezinte schița imaginii microscopului cu scăriță pentru citirile:

V : $372^{\text{g}}51^{\text{c}}20^{\text{cc}} + n^{\text{g}}n^{\text{c}}$;

Hz : $246^{\text{g}}77^{\text{c}}40^{\text{cc}} + n^{\text{c}}$;

Soluție:

Similar cu schița microscopului cu scăriță, din fig.1.45, se va prezenta imaginea corespunzătoare citirilor precizate.

47. Prin schițe și explicații să se enumere etapele de efectuare a unei măsurători cu teodolitul. Se vor evidenția rolul și importanța fiecărei etape.

Soluția problemei se va întocmi pe baza bibliografiei menționate la sfârșitul lucrării.

48. Care sunt și în ce constau verificările și rectificările teodolitului, ce se efectuează înainte de întrebuințare?

Observație: aceeași precizare ca la problema anterioară.

b. Nivelă topografică

49. Să se precizeze denumirea, rolul și importanța fiecărei piese ce intră în componența nivelului rigid NI 030 Carl Zeiss Jena (fig.nr.1.49)

Soluție:

1: luneta nivelului;

1': obiectivul lunetei;

1'': ocularul lunetei;

1''':reticulul capsulat;

1^{IV}: șurub de focusare.

2: nivela thorică;

2' : șurub de fină calare;

2'' : nivela sferică.

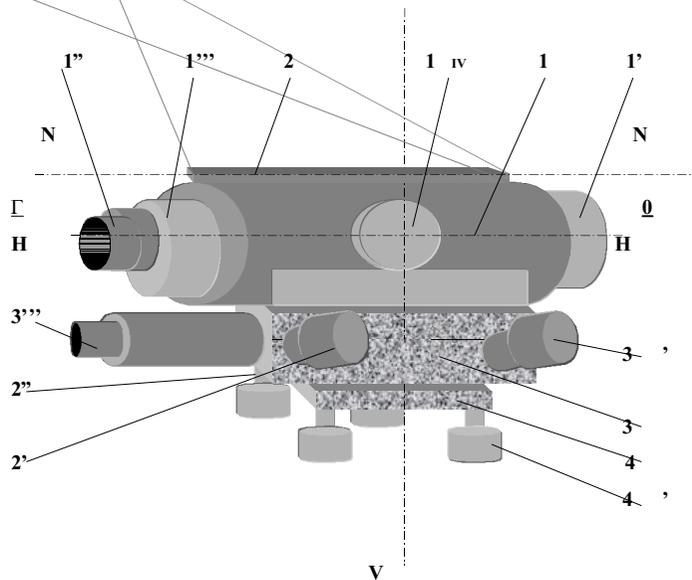

Fig.nr.1.49 Nivelul rigid - NI 030 C.Z. Jena

3 : cerc orizontal gradat (limb);

3' : clapeta de blocare a mișcării în jurul axului vertical (VV);

3'' : șurub de fină mișcare în jurul axului vertical (VV0);

3''' : microscopul pentru citirea valorilor unghiulare pe limb.

4 : ambaza nivelului;

4' : cele trei șuruburi de calare.

VV : axul principal de rotație (vertical);

HH : axul orizontal;

Γ_0 : axul de vizare (cu condiția $\Gamma_0 = HH$);

NN : axul (directricea) libelei thorice.

50. În figura nr.1.50 se prezintă schematic nivelul semiautomat NI 025 Carl Zeiss Jena. Se cere să se prezinte denumirea, rolul și importanța pieselor enumerate în schiță.

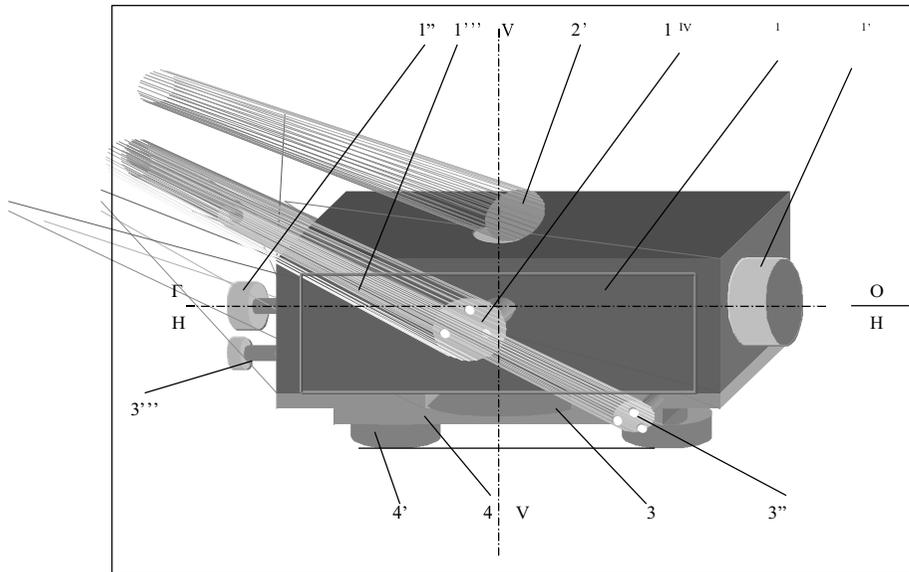

Fig.nr.1.50 - Nivelul semiautomat Ni - 025 C.Z.- Jena

Soluție:

Denumirea pieselor prezentate în figura nr.1.50 este asemănătoare cu cea din cazul anterior.

51. În figura nr. 1.51 este schițată imaginea obținută cu ajutorul unui instrument nivelitic cu lunetă, a unei mire centimetrice. Să se determine, citirile corespunzătoare celor trei fire stadimetrice.

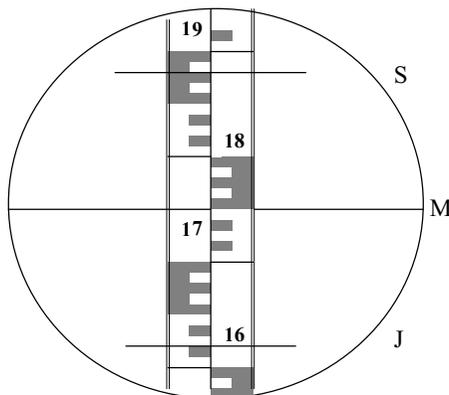

Fig.nr.1.51 Imaginea mirei centimetrice vizată cu un nivel topografic cu luneta

Soluție:

Citirea pe firul stadimetric de sus:

$$C_S = 1879 \text{ (mm)}$$

Citirea pe firul nivelor:

$$C_M = 1751 \text{ (mm);}$$

Citirea pe firul stadimetric:

$$C_J = 1622 \text{ (mm)}$$

Observație: se va face și verificarea:

$$C_M = \frac{C_S + C_J}{2}$$

52. Pe baza datelor prezentate în problema anterioară să se schițeze imaginea (mirei), corespunzătoare următoarelor citiri pe miră:

$$C_S = 2461 + n \text{ (mm);}$$

$$C_M = 2325 \text{ (mm);}$$

$$C_J = 2189 - n \text{ (mm).}$$

53. Dintr-o stație de nivelment geometric s-a vizat mira aflată pe un reper nivelitic. Măsurătoarea s-a efectuat cu un aparat Ni 004 VEB Carl Zeiss Jena pe o miră de invar de 3 m (fig.nr.1.53). Să se afle citirea corespunzătoare la miră și micrometru

Soluție:

Citirea constă din două părți:

$$a : \text{citirea pe miră} = 755;$$

$$b : \text{citirea la micrometru} = 56;$$

$$\text{TOTAL:} \qquad 75556$$

Pentru a afla valoarea în metri:

- se scade constanta $K = 60650$ din citirea totală;
- se împarte la 20, valoarea anterioară.

Se va obține deci, $a = 0,74530$ m.

Observație: în cazul când citirea se face pe gradatia din stânga a mirei, nu se mai scade constanta K .

planul reticular este compus dintr-o parte mobilă (ce servește la măsurarea diferențelor de nivel) și o parte fixă necesară vizării și determinării distanțelor).

Cum se înregistrează citirile pe mira Dahnfa, pentru calcularea diferențelor de nivel și a distanțelor?

Soluție: fig.nr.1.57.

- la firul de viză $Cd = 0,420$;
- la firul de cote cu constanta $k1 = -10$: $CZ1 = 0,278$;
- la firul de cote cu constanta $k2 = -20$: $CZ2 = 0,139$.

58. Dacă din punctul de stație 47 ($Z47 = 321,432$ m) s-a vizat mira instalată în punctul 48 și s-au înregistrat valorile prezentate în fig.nr.1.57 se cere să se calculeze distanța orizontală dintre cele două puncte și cota absolută a reperului 48.

Soluție:

Distanța orizontală: $D_{47,48} = Cd$ (1.58)

Deci $D_{47,48} = 40$

Diferența de

$\Delta Z_{47,48}$

$h1 = CZ1$

$h2 = CZ2$

$h1$

hm

Deci $D_{47,48} = +2$

Cota abs

$Z_{48} = 324,342$ m.

Să se schițeze schema de funcționare a tahimetrului B.R.T. 006 Carl Zeiss Jena. Se vor reprezenta piesele principale și secundare.

Aparatul reduce automat distanțele la orizont, permițând înregistrarea directă a distanțelor orizontale.

Care sunt operațiile prin care se înregistrează o distanță orizontală cu ajutorul tahimetrului – telemetru B.R.T.006?

Fig.nr.1.60

Soluție: 1. se centrează, calează aparatul în punctul de stație; 2. se fixează în punctul vizat un jalon sau de la caz la caz un semnal sau o miră de vizare; 3.(fig.nr.1.60.a): se vizează semnalul; 4.se înregistrează pe scara distanțelor valoarea b (baza variabilă); 5. Se calculează distanța orizontală.

61. În punctul de stație 28 ($Z28 = 328,561$ m) s-au înregistrat prin vizarea jalonului din reperul 61 următoarele valori: $L = 43,21$ m , $\Delta D = 1,24$

m (corecția de reducere la orizont). S-a stabilit unghiul de pantă al terenului $\varphi = 15^\circ 57'$. Se cere să se calculeze distanța orizontală și cota punctului 61.

Soluție:

$$D = L - \Delta D \quad (1.61)$$

Deci

$$D = 43,21 - 1,24 = 41,97 \text{ m.}$$

$$\Delta Z'_{28.61} = \sqrt{L^2 - D^2} \quad (2.61)$$

sau

$$\Delta Z''_{28.61} = D \operatorname{tg} \varphi \quad (3.61)$$

Vor rezulta:

$$\Delta Z'_{28.61} = 10,277 \text{ m;}$$

$$\Delta Z''_{28.61} = 10,474 \text{ m}$$

$$\Delta Z' + \Delta Z''$$

$$\Delta Z_{28.61} = \frac{\quad}{2} \quad (4.61)$$

deci, $\Delta Z_{28.61} = 10,376 \text{ m.}$

Cota punctului 61:

$$Z_{61} = Z_{28} + \Delta Z_{28.61} \quad (5.61)$$

$$Z_{61} = 338,937 \text{ m.}$$

Probleme de planimetrie

Măsurarea directă a distanțelor

62. În cadrul unei lucrări topografice, s-a măsurat prin metoda directă, distanța orizontală dintre două puncte A și B. Să se calculeze această distanță, dacă se cunosc următoarele date ale măsurătorii:

$l_0 = 50 \text{ m}$ (lungimea nominală a panglicii utilizate);

$l_1 = 28,43 \text{ m}$ (distanța înregistrată pe ultima panglică);

$n = 4$ (numărul de panglici aplicate);

terenul este orizontal ($\varphi \leq 5^\circ$).

Se va întocmi și schița corectivă a măsurătorii.

Din figura prezentată (fig.1.62) rezultă: l_0

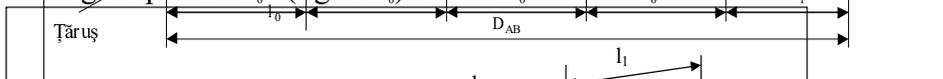

Fig. nr.1.62. Măsurarea directă a distanțelor pe teren orizontal

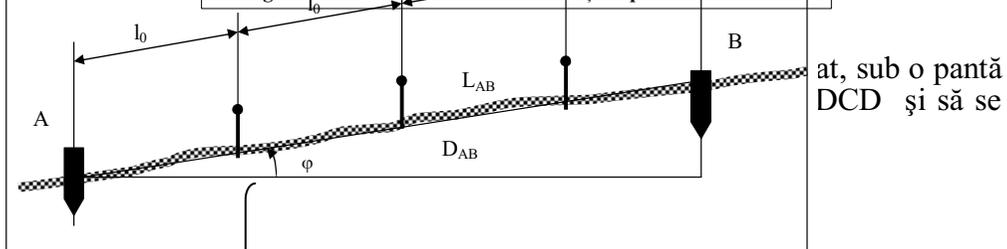
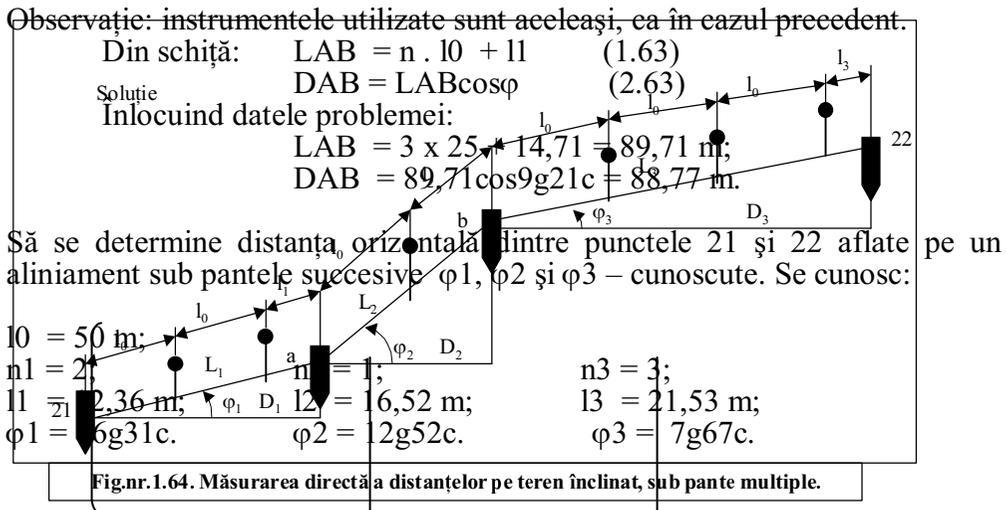

Fig. nr.1.63. Măsurarea directă a distanțelor pe teren înclinat

at, sub o pantă DCD și să se

Se calculează distanțele înclinate:

$$L_1 = n_1 \cdot l_0 + l_1 = 2 \cdot 50 + 12,36 = 112,36 \text{ m};$$

$$L_2 = n_2 \cdot l_0 + l_2 = 1 \cdot 50 + 16,52 = 66,52 \text{ m};$$

$$L_3 = n_3 \cdot l_0 + l_3 = 3 \cdot 50 + 21,53 = 171,53 \text{ m}.$$

Distanțele orizontale corespunzătoare vor fi:

$$D_1 = L_1 \cdot \cos \varphi_1 = 112,36 \cdot \cos 16g31c = 108,69 \text{ m};$$

$$D_2 = L_2 \cdot \cos \varphi_2 = 66,52 \cdot \cos 12g52c = 65,24 \text{ m};$$

$$D_3 = L_3 \cdot \cos \varphi_3 = 171,53 \cdot \cos 7g67c = 170,29 \text{ m}.$$

Distanța totală $D_{21.22}$ va fi suma distanțelor parțiale:

$$D_{21.22} = D_1 + D_2 + D_3 = 108,69 + 65,24 + 170,29 = 344,22 \text{ m}.$$

La măsurarea prin metoda corectă a unei distanțe s-au obținut următoarele valori:

$$l_0 = 50 \text{ m};$$

$$l_1 = 12,47 \text{ m};$$

$$n = 7;$$

$$\varphi_3 = 12g51c;$$

$$l_r = 50,007 \text{ m (lungimea reală a panglicii);}$$

$$F_{et} = 3 \text{ daN/mm}^2 \text{ (forța de întindere la etalonare);}$$

$$F_r = 3 \text{ daN/mm}^2 \text{ (forța de întindere la măsurare);}$$

$$t_0 = 20^\circ\text{C (temperatura la etalonarea panglicii);}$$

$$t_1 = 28^\circ\text{C (temperatura din timpul măsurătorii);}$$

$$A_{se\check{c}} = 10 \text{ mm}^2 \text{ (aria secțiunii transversale a panglicii).}$$

Să se calculeze distanța orizontală aplicându-se și corecțiile necesare.

Soluție:

Calculul lungimii orizontale constă din următoarele etape:

se determină distanța înclinată L :

$$L = n \cdot l_0 + l_1 = 7 \cdot 50 + 12,471 = 362,471 \text{ m} \quad (1.65);$$

se calculează corecția de etalonare, conform relației:

$$C_e = (l_r - l_0) \cdot \frac{L}{l_0} \quad (2.65)$$

10

$$C_e = (50,007 - 50) \frac{362,471}{50} = 0,051 \text{ m}$$

se aplică lungimii L, corecția de etalonare:

$$L' = L + C_e \tag{3.65}$$

$$L' = 362,471 + 0,051 = 362,522 \text{ m};$$

se determină corecția de temperatură:

$$C_t = \Delta l_t \frac{L'}{10} \tag{4.65}$$

$$\Delta l_t = 10 \alpha (t_1 - t_0) \tag{5.65}$$

deci : $\Delta l_t = 50 \cdot 0.0115 (28 - 20) = 4,5 \text{ mm};$

$$C_t = 4,6 \frac{362,522}{50} = 33,4 \text{ mm} = 0,033 \text{ m}$$

corecțăm apoi lungimea L':

$$L'' = L' + C_t; \tag{6.65}$$

$$L'' = 362,522 + 0,033 = 362,555 \text{ m};$$

calculul corecției de întindere se face cu relația:

$$C_p = \frac{L''(F_r - F_{et})}{E \cdot A_{sec\tau} \text{ (cm}^2\text{)}} \tag{7.65}$$

în cazul problemei $C_p = \frac{362,555 (4-3)}{2100000 \cdot 0,1} = 0,002 \text{ m}$

lungimea înclinată corectă va fi:

$$L''' = L'' + C_p \tag{8.65}$$

$$L''' = 362,555 + 0,002 = 362,557 \text{ m.}$$

Distanța orizontală corespunzătoare, se va calcula așa cum se cunoaște, din relația:

$$D = L''' \cdot \cos \varphi \tag{9.65}$$

deci, în final $D = 362,557 \cos 12g51c = 355,579 \text{ m.}$

Măsurarea indirectă a distanțelor

66. Să se determine distanța orizontală între punctele 43 și 44, dacă s-au înregistrat prin măsurare indirectă tahimetrică următoarele valori:

$CS = 1951 \text{ n (mm)}$ $i = 1,472 \text{ m (înălțimea instrumentului);}$

$CM = 1472$ $\varphi = 0g$ (unghiul de pantă);

$CJ = 0993 \text{ n (mm)}$ $K = 50$ (constanta stadimetrică).

se verifică citirile pe miră
CS + CJ

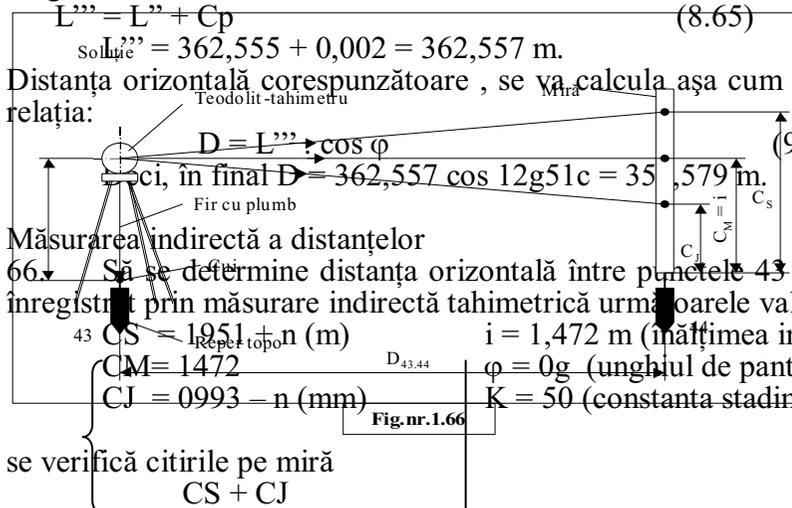
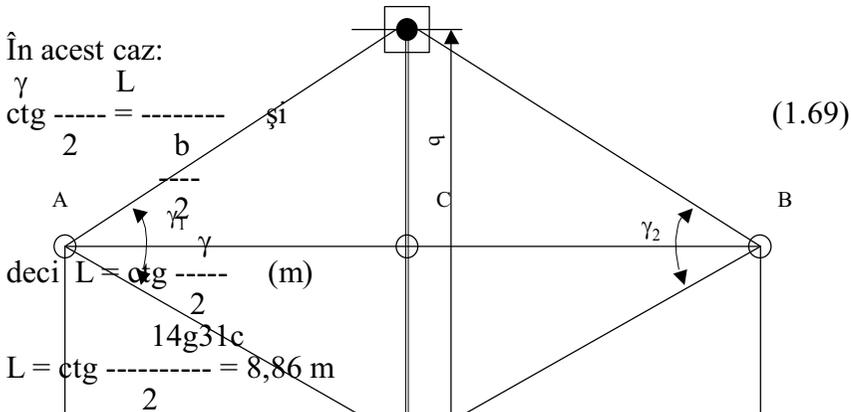

Fig.nr.1.66

$CM = \frac{1951 - 993}{2} = \pm (1 \div 3) \text{ mm} \quad (1.66)$
 pentru acest caz:
 $1951 + 993$
 $1472 = \frac{1951 + 993}{2} = 1472 \text{ (mm)}$
 se constată că se înregistrează direct distanța orizontală ($\phi = 0^\circ$).
 se calculează distanța orizontală : $d = K \cdot H = K(CS - CJ)$ (2.66);
 deci $D = 100(1,951 - 0,993) = 47,900 \text{ m}$.
 Punctele 61 și 62 sunt situate pe un teren înclinat. Pentru măsurarea prin metoda tahimetrică a distanței dintre aceste puncte s-au obținut valorile:
 $CS = 2,652 - n \text{ (mm)}$
 $CM = 1,422 \text{ (mm)}$
 $CJ = 0,422 \text{ (mm)}$
 $i = 1,537 \text{ m}$
 $\phi = 29,61^\circ$
 $K = 100$
 Să se calculeze distanța orizontală D_{61,62} :
 Teodolit de precizie
 Se verifică citirile:
 $2652 + 0422$
 $\frac{2652 + 0422}{2} = 1537 \text{ (mm)}$
 Se calculează distanța orizontală:
 $D = KH \cos^2 \phi$
 În acest caz:
 $D = 100(2,652 - 0,422) \cos^2 29,61^\circ = 217,957 \text{ m}$
 Prin metoda paralactică – cu bază la capăt s-a înregistrat un unghi orizontal paralactic $\gamma = 37,31^\circ$ și $nc =$ (diferența direcțiilor orizontale corespunzătoare capetelor bazei). Dacă viza pe bază s-a efectuat la înălțimea instrumentului și unghiul de pantă măsurat este nul – care este valoarea distanței orizontale dintre aparat și bază?
 Fig.nr. 1.68 Măsurarea indirectă a distanțelor prin metoda paralactică, pe teren orizontal
 Soluție;
 a. schița în plan; b. viza în secțiune.

Din fig.nr. 1.68 se observă că : L_{AB}
 $\text{ctg} \frac{\gamma}{2} = \frac{D}{b}$ și ($b = \phi 2 \text{ m}$)
 de unde $D = \text{ctg} \frac{\gamma}{2} \cdot b$ (m)
 deci $D = \text{ctg} \frac{37,31^\circ}{2} \cdot 2 = 17,399 \text{ m}$
 69. Care este distanța orizontală dintre punctele 76 și 77 dacă $\gamma = 14,31^\circ$ și unghiul de înclinare al vizei este $\phi = 6,14^\circ$?
 Fig.nr. 1.69. Metoda paralactică, cu baza la capăt pe teren înclinat

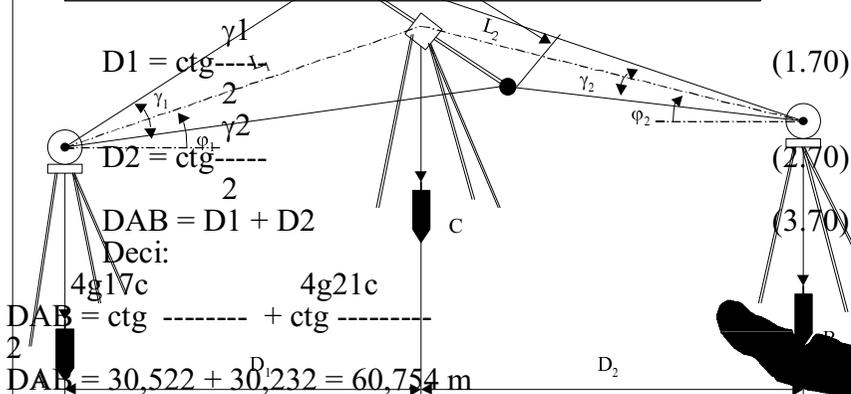

iar $D = L \cos \varphi$ (2.69) de unde $8,86 \cdot \cos 6g14c \Rightarrow D = 8,82 \text{ m}$.

70. În fig.nr.1.70 se prezintă modul cum s-a măsurat distanța orizontală dintre punctele A și B, prin metoda paralactică cu baza la mijloc. Având la dispoziție datele măsurătorii să se determine D_{AB} .

Se cunosc: $\gamma_1 = 4g17c$, $\gamma_2 = 4g21c$, $\varphi_1 = 0g$; $\varphi_2 = 0g$; $b = 2 \text{ m}$.

Fig.nr.1.70 Măsurarea paralactică a distanțelor cu baza la mijloc (teren orizontal) - schița în plan.

71. Dacă terenul este înclinat, iar valorile înregistrate în teren sunt $\gamma_1 = 2g17c$, $\gamma_2 = 2g22c$, $\varphi_1 = 12g43c + nc$, $\varphi_2 = 8g16c$, $b = 2 \text{ m}$, care este valoarea distanței orizontale dintre punctele 26 și 27 măsurate.

Fig.nr.1.71. Măsurarea paralactică a distanțelor, cu baza la mijloc, (teren înclinat) - schița în secțiune.

Ca în cazul anterior, distanța orizontală este constituită din cele două distanțe parțiale D_1 și D_2 .

Vizele spre bază fiind înclinate D_1 și D_2 se vor determina prin intermediul valorilor L_1 și L_2 (distanțele înclinate).

$$L_1 = \text{ctg} \frac{\gamma_1}{2} \quad (1.71)$$

$$L_1 = \text{ctg} \frac{2g17c}{2} = 58,670 \text{ m};$$

$$L_2 = \text{ctg} \frac{\gamma_2}{2} \quad (2.71)$$

$$L_2 = \text{ctg} \frac{2g22c}{2} = 57,347 \text{ m};$$

$$D_1 = L_1 \cos \varphi_1 \quad (3.71)$$

$$D_1 = 58,670 \cdot \cos 12g43c = 57,555 \text{ m};$$

$$D_2 = L_2 \cos \varphi_2 \quad (4.71)$$

$$D_2 = 57,347 \cdot \cos 8g16c = 56,877 \text{ m};$$

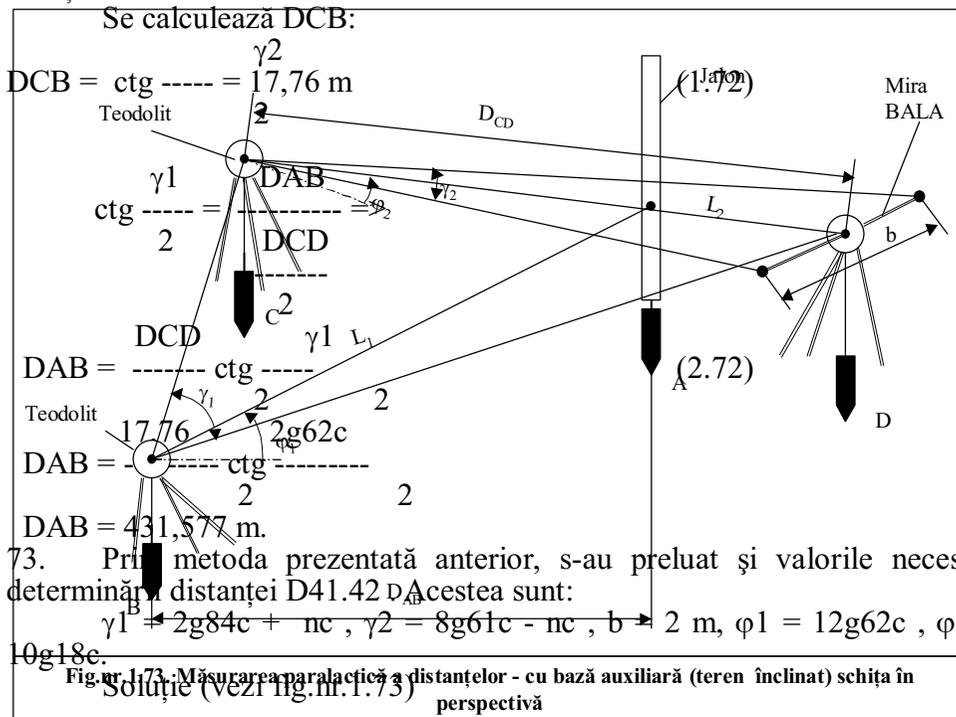
$$D_{26.27} = D_1 + D_2 \quad (5.71) \quad 26.27 = 57,555 + 56,877 = 114,432 \text{ m.}$$

72. Utilizându-se o bază ajutătoare CD_{BS} -au determinat prin metoda paralactică elementele necesare calculării distanței orizontale D_{AB} . Pe baza valorilor prezentate în continuare și ale acestor elemente, să se calculeze D_{AB} .

FIG. NR.1.72 MĂSURAREA PARALACTICĂ A DISTANȚEI D_{AB} CU O BAZĂ AJUTĂTOARE (TEREN)

$$\gamma_1 = 2g62c, \gamma_2 = 7g16c + nc, b = 2 \text{ m}, \varphi_1 = 0, \varphi_2 = 0.$$

Soluție:

Observație: imaginea în plan a măsurătorii apare în figura nr.1.72.

Etapele de calcul sunt:

$$L_2 = \text{ctg} \frac{\gamma_2}{2} \quad (1.73) \quad L_2 = 14,765 \text{ m;}$$

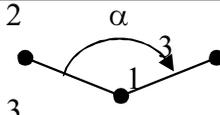
$$DCD = L_2 \cdot \cos\varphi_2 \quad (2.73) \quad DCD = 14,765 \cdot \cos 10g18c = 14,577 \text{ m;}$$

$$L_1 = \frac{DCD}{\text{ctg} \frac{\gamma_1}{2}} = 17,76 \text{ m} \quad (3.73) \quad L_1 = \frac{14,577}{\text{ctg} \frac{2g84c}{2}} = 326,707 \text{ m;}$$

$$D_{AB} = L_1 \cdot \cos\varphi_1 \quad (4.73) \quad D_{AB} = 326,707 \cdot \cos 12g62c = 320,309 \text{ m.}$$

Măsurarea unghiurilor

Să se calculeze unghiurile orizontale precizate în schița fiecărei probleme. Se va indica metoda de măsurare utilizată în fiecare caz și se va menționa modul de operare din teren.

Stații	Punct vizat	Citiri pe limb (c)	Unghiuri orizontale		Observații Schițe
			Cod		
1	2	3	4	5	6
S1	2	(173 + n) .41 .26	α		
	3	285. 52 . 17			

Soluție:

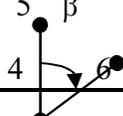
Metoda: “diferențelor de citiri”, o singură poziție a lunetei;

Numărul de unghiuri măsurate dintr-o stație: unul;

Mod de calcul:

$\alpha = C3 - C2 \quad \alpha = 285g52c17cc - 173g41c26cc = 112g10c91cc$ (valoarea care se înscrie în coloana 5)

Tabelul 1.75

Stație	Punct vizat	Direcții orizontale (citiri pe limb (c)		Direcții orizontale Medii (M)	Unghiuri orizontale		Observații Schițe
		Poz.I (stânga)	Poz.II (dreapta)				
1	2	3	4	5	6	7	8
4	5	41.22.16	241.22.10+nc	. .	β		
	6	127.18.73-ng	327.18.75- ng	. .			

Soluție:

Metoda: “diferențelor de citire”, două poziții ale lunetei;

Numărul de unghiuri măsurate dintr-o stație: unul;

Mod de calcul:

$M5 = 41g \left(\frac{22c16cc + 22c10cc}{2} \right) = 41g22c13cc$ (col. 5, prima linie);

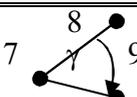
$M6 = 127g \left(\frac{18c73cc + 18c75cc}{2} \right) = 127g18c74cc$ (col. 5, a doua linie);

$\beta = M6 - M5 = 127g18c74cc - 41g22c13cc = 85g96c61cc$ (coloana 7)

76.

Tabelul 1.76

Stații	Punct	Citiri pe limb(c)	Unghiuri orizontale	Observații Schițe
--------	-------	-------------------	---------------------	-------------------

	vizat		Co d		
1	2	3	4	5	6
7	8	00 . 00 . 00	γ		
	9	64 . 17 . 30 +nc			

Soluție:

Metoda: “zero în coincidență”, o singură poziție a lunetei;

Numărul de unghiuri măsurate dintr-o stație: unul;

Mod de calcul:

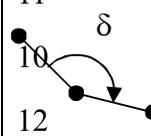
$$\gamma = C9 - C8$$

$$\gamma = 64g17c30cc - 00g00c00cc = 64g17c30cc \text{ (coloana 5).}$$

Deci, se măsoară direct unghiul orizontal.

77.

Tabelul 1.77

Stație	Punct vizat	Direcții orizontale (citiri pe limb (c)		Direcții orizontale	Unghiuri orizontale		Observații Schițe
		Poz.I (stânga)	Poz.II (dreapta)	Medii (M)			
1	2	3	4	5	6	7	8
10	11	00.00.00	200.00.00	. .	δ		
	1 2	121.64.17+n g	321.64.23	. .			

Soluție:

Metoda: “zero în coincidență”, două poziții ale lunetei;

Numărul de unghiuri măsurate dintr-o stație: unul;

Mod de calcul:

$$M11 = 00g00c00cc \text{ (coloana 5);}$$

$$64c17cc + 64c23cc$$

$$M12 = 121g\left(\frac{\text{-----}}{2}\right) = 121g64c20cc \text{ (coloana 5);}$$

$$\delta = M12 - M11 = 121g64c20cc \text{ (coloana 7).}$$

78. Să se determine unghiurile verticale, corespunzătoare valorilor măsurate, prezentate în tabelele următoare. Se vor preciza metoda utilizată, caracteristicile unghiului măsurat și modul de operare în teren.

Soluție

Metoda: determinării unui singur unghi vertical, dintr-o stație, printr-o singură poziție a lunetei;

Unghiul măsurat: este unghiul de pantă al terenului (deoarece i STAȚIE = i VIZĂ).

Tabelul 1.78

Stație	Punct vizat	Citiri pe eclimetru (unghi zenital) (Z)			Unghi vertical (V sau φ)				Observații Schițe
		g	c	cc	Cod	g	c	cc	
1	2	3			4	5			6
21 i=1,32	22 i=1,32	17. 00 +nc			φ 21.22				

Mod de calcul:

$$\varphi = 100g00c00cc - Z;$$

$$\text{deci } \varphi = 100g00c00cc - 98g17c00cc = 1g83c00cc \text{ (coloana 5).}$$

79.

Tabelul 1.79

Stație	Punct vizat	Citiri pe eclimetru (Z)				Unghi vertical (V sau φ)		Observații Schiță	
		Poz.I (ZI)		Poz.II (ZII)		Cod	g c		
		g	c	g	c	cc	g	cc	
1	2	3		4		6	7		8
23 i = 1,43	24 i = 1,43	86 . 28 .50 +ng		313 .72 .00 - ng		φ 23.24			Schița este identică cu cea din cazul precedent.

Soluție:

Metoda: determinării unui unghi vertical prin două poziții ale lunetei;
Unghiul măsurat: declivitatea terenului (i STAȚIE = i VIZA).

Mod de calcul:

$$\varphi I = 100g00c00cc - Z I = 13g71c50cc$$

$$\varphi II = Z II - 300g00c00cc = 13g72c00cc$$

$$\varphi I + \varphi II$$

$$\varphi = \frac{\varphi I + \varphi II}{2} = 13g71c75cc \text{ (coloana 6).}$$

Tabelul nr.1.80

Stație I = (m)	Punct vizat S = (m)	Citiri pe eclimetru (unghi zenital) (Z)			Unghi vertical (V sau φ)			Observații Schițe	
		g	c	cc	Cod	g	c		cc
1	2	3			4	5			6
25 i=1,62	26 i=2,02	12. 00 +ng			V25..26				

Soluție

Metoda: determinării unui unghi vertical printr-o singură poziție a lunetei;

Unghiul măsurat: unghi vertical;

Mod de calcul:

$$V = 100g - Z$$

$$\text{Deci } V = 100g00c00cc - 64g12c00cc = 35g88c00cc \text{ (coloana 5).}$$

81. Soluția se obține ca în cazul problemei nr.79.

Tabelul nr.1.81

Stație	Punct vizat	Citiri pe eclimetru (Z)		Unghi vertical (V)		Observații Schiță
		Poz.I (ZI)	Poz.II (ZII)	Cod		
1	2	3	4	6	7	8
8/ i = 1,46	9/ S = 6,21	43 . 21 .16	356 .78 .90	V8.9		

În tabelul următor sunt prezentate datele obținute în teren, prin metoda "turului de orizont". Să se calculeze unghiurile orizontale α , β , și γ și unghiurile verticale corespunzătoare fiecărei direcții. Se vor explica modul de operare în teren și etapele de calcul.

Soluție:

Etapele de lucru sunt:

Calculul valorilor MI

(1.82)

$$MI_1 = 21g\left(\frac{12c00cc + 13c00cc}{\dots}\right)$$

$$= 21g12c50cc \text{ (coloana 5)}$$

Calculul erorii de neînchidere

$$e = Mf1 - Mi1 \quad (2.82)$$

Deci $e = 21g14c00cc - 21g12c50cc$
 $= 1c50cc$

Calculul corecției totale C

$$C = -e = -1c50cc \quad (3.82)$$

Determinarea corecției unitare Cu

$$Cu = \frac{C}{n} = \frac{1c50cc}{5} = -30cc \quad (4.82)$$

n = numărul de puncte măsurate;

Corecțiile pe direcții vor fi:

$$\begin{aligned} C1 &= 0 \times Cu = 0c00cc; \\ C2 &= 1 \times Cu = -0c30cc; \\ C3 &= 2 \times Cu = -0c60cc; \end{aligned} \quad (5.82)$$

Direcțiile Mi se determină astfel:

$$Mi = Mi + Ci \quad (6.82)$$

De exemplu $M2 = 68g57c00cc + (-0c30cc) = 68g56c70cc;$

$$\text{Direcțiile reduse la zero: } M0i = Mi - M1; \quad (7.82)$$

De exemplu:

$$M02 = M2 - M1;$$

Unghiurile orizontale și verticale se calculează ca în cazul problemelor anterioare (74 – 81).

Nr.11 Nr.13 Nr.15 Nr.17
 Ridicarea detaliilor
 Prin metoda grafică să se descrie topografic poziția punctelor topo reprezentate în figura nr.1.83.

Fig.nr.1.83 Descrierea topografică a reperilor

Soluție

În figura alăturată se prezintă orientarea topografică pentru reperul nr.9. Se indică distanțe la puncte caracteristice (colțuri de clădiri, diferite instalații etc) față de reperul nr.9. Aceste distanțe se măsoară la caz, din teren sau din documentația avută la dispoziție.

Metoda intersecției înainte (directă) a fost folosită pentru determinarea coordonatelor punctului A în raport cu reperii topografici 1 și 2.

Dacă se cunosc:

Coordonatele punctelor de sprijin Elementele măsurate pe teren

$X_1 = 316,47 \text{ m} + n(\text{m});$

$Y_1 = 25,48 \text{ m};$

$X_2 = 323,21 \text{ m} + n(\text{m});$

$Y_2 = 392,54 \text{ m} + n(\text{m});$

Fig. Nr.1.84 Intersecția unghiulară calculată (cu puncte de sprijin)

$\angle P12 = \alpha = 24^{\circ}17'53''$
 $\angle P21 = \beta = 61^{\circ}43'28'' + n''$

Soluție

Orientarea de bază :

$$\text{tg}\theta_{12} = \frac{\Delta Y_{12}}{\Delta X_{12}} = \frac{Y_2 - Y_1}{X_2 - X_1}$$

Scara 1:500

$\text{tg}\theta_{12} = 39,623145$

deci:

$\theta_{12} = 98^{\circ}39'37''$

și $\theta_{21} = 298^{\circ}39'37'' = \theta_{12} + 200''$

Orientările laturilor noi:

$\theta_{1A} = \theta_{12} - \alpha = 98^{\circ}39'37'' - 24^{\circ}17'53'' = 74^{\circ}21'84'' ;$

$\theta_{2A} = \theta_{21} - \beta = 298^{\circ}39'37'' + 61^{\circ}43'28'' = 359^{\circ}82'65'' ;$

$\frac{\Delta Y_{1A}}{\Delta X_{1A}} = \frac{Y_A - Y_1}{X_A - X_1} = \text{tg}\theta_{1A} \Rightarrow (X_A - X_1) \text{tg}\theta_{1A} = Y_A - Y_1; \quad (2.84)$

$\frac{\Delta Y_{2A}}{\Delta X_{2A}} = \frac{Y_A - Y_2}{X_A - X_2} = \text{tg}\theta_{2A} \Rightarrow (X_A - X_2) \text{tg}\theta_{2A} = Y_A - Y_2; \quad (3.84)$

Scăzând a doua ecuație din prima:

$Y_A - Y_1 - Y_A + Y_2 = X_A \text{tg}\theta_{1A} - X_1 \text{tg}\theta_{1A} - X_A \text{tg}\theta_{2A} + X_2 \text{tg}\theta_{2A}$

Deci : $X_A = \frac{Y_2 - Y_1 + X_1 \text{tg}\theta_{1A} - X_2 \text{tg}\theta_{2A}}{\text{tg}\theta_{1A} - \text{tg}\theta_{2A}} \quad (4.84)$

$$\operatorname{tg}\theta 1A - \operatorname{tg}\theta 2A$$

iar : $YA = Y1 + (XA - X1) \operatorname{tg}\theta 1A ;$ (5.84)

sau : $YA = Y2 + (XA - X2) \operatorname{tg}\theta 2A ;$ (6.84)

Înlocuind datele problemei se obțin valorile:

$XA = 450,25 \text{ m} ; \quad YA = 332,59 \text{ m}.$

85. Prin intersecție înapoi (metoda indirectă sau retrointersecția, problema hărții, problema Pothénot) din punctul de coordonate necunoscute B s-au măsurat unghiurile orizontale formate de direcțiile spre punctele 3,4 și 5. Se cunosc datele măsurătorii;

Coordonatele punctelor de sprijin Elemente măsurate în teren

$X1 = 675,43 \text{ m} + n(\text{cm}) ;$

$Y1 = 125,51 \text{ m} ;$

$X2 = 712,37 \text{ m} - n(\text{cm}) ;$

$Y2 = 272,38 \text{ m} + n(\text{cm}) ;$

$X3 = 525,82 \text{ m} ;$

$Y3 = 321,57 \text{ m} - n(\text{cm}).$

$\angle 1B2 = \alpha = 53^{\circ}13'21'' \text{cc} + n \text{cc} ;$

$\angle 1B3 = \beta = 123^{\circ}61'87'' \text{cc} + n \text{cc} ;$

Să se calculeze coordonatele punctului B (XB, YB).

Literatura de specialitate oferă mai multe soluții pentru determinarea coordonatelor punctului P (Délambre, metoda trigonometrică. Collins etc.)

Vom prezenta pe scurt, una dintre aceste posibilități:

Se calculează $\theta 1$: (1.85)

$$\theta 1 = \frac{(Y2 - Y1) \operatorname{ctg}\alpha + (Y3 - Y1) \operatorname{ctg}\beta + X3 - X2}{(X2 - X1) \operatorname{ctg}\alpha + (X1 - X3) \operatorname{ctg}\beta + Y2 - Y3}$$

Fig. 1.85 Intersecția înapoi

în continuare se parcurg etapele:

$\theta 2 = \theta 1 + \alpha$ și $\operatorname{tg}\theta 2 = \dots\dots\dots$

$\theta 3 = \theta 1 + \beta$ și $\operatorname{tg}\theta 3 = \dots\dots\dots$

$Y2 - Y1 + X1 \operatorname{tg}\theta 1 - X2 \operatorname{tg}\theta 2$

$X = \dots\dots\dots$ (2.85)

$Y = Y1 + (X - X1) \operatorname{tg}\theta 1$ sau (3.85)

$Y = Y2 + (X - X2) \operatorname{tg}\theta 2$ (4.85)

$Y = Y3 + (X - X3) \operatorname{tg}\theta 3$ (5.85)

86. Să se calculeze coordonatele absolute ale punctelor 21 și 22, prin compensarea drumuirii planimetrice sprijinită la capete, prezentată în tabelul nr.1.86.

Soluție:

Rezolvarea drumuirii se face în următoarele etape:

Se determină $\cos\phi 12..21 = 0,9916958$ se trec în

$\cos\phi 21..22 = 0,9870361$ coloana 6

$\cos\phi 22..14 = 0,9937838$

(1.86) $2. \text{ Calculul distanțelor orizontale cu relația } DiJ = LiJ \cdot \cos\phi iJ ;$

$D12..21 = 54,20 \times 0,9916958 = 53,750 \text{ m}$
 $D21..22 = 52,10 \times 0,9870361 = 51,425 \text{ m}$
 $D22..14 = 25,92 \times 0,9937838 = 25,759 \text{ m}$ } coloana 10

Orientările de sprijin vor fi: (2.86)

$$\begin{array}{r} \Delta Y_{12.13} \quad Y_{13} - Y_{12} \qquad \qquad \qquad 209,60 - 245,21 \quad -35,61 \\ \text{tg} \theta_{12.13} = \frac{\Delta Y_{12.13}}{\Delta X_{12.13}} = \frac{Y_{13} - Y_{12}}{X_{13} - X_{12}} = \frac{209,60 - 245,21}{677,90 - 620,73} = \frac{-35,61}{57,17} \end{array}$$

$\text{tg} \theta_{12.13} = -0,6228791$, unghiul $\theta_{12.13}$ este în cadranul IV ($-\Delta Y / +\Delta X$);
deci $\text{tg} \theta_{12.13} = -\text{ctg} \alpha = -0,6228791$ (unde $\alpha = \theta_{12.13} - 300^\circ$);

$$\text{tg} \alpha = \frac{1}{\text{ctg} \alpha} = 1,6054479 \Rightarrow \text{arctg} 1,6054479 = 64^\circ 53' 56''$$

de unde $\theta_{12.13} = \alpha + 300^\circ = 364^\circ 53' 56''$ (Orientarea de pornire)

$$\begin{array}{r} \Delta Y_{14.15} \quad Y_{15} - Y_{14} \qquad \qquad \qquad 395,210 - 352,900 \quad 42,31 \\ \text{tg} \theta_{14.15} = \frac{\Delta Y_{14.15}}{\Delta X_{14.15}} = \frac{Y_{15} - Y_{14}}{X_{15} - X_{14}} = \frac{395,210 - 352,900}{687,270 - 647,270} = \frac{42,31}{31,00} \end{array}$$

$\text{tg} \theta_{14.15} = 1,3648387$, unghiul $\theta_{14.15}$ este în cadranul I ($+\Delta Y / +\Delta X$);
deci, $\theta_{14.15} = \text{arctg} 1,3648387 = 59^\circ 74' 47''$ (Orientarea de închidere).

4. Să se determine orientările laturilor drumuirii: (col.8)

Orientările provizorii:

$$\theta_{12.21} = \theta_{12.13} + \omega_1 - 400g = 364g53c56cc + 99g12c40cc - 400g = 63g65c96cc;$$

$$\theta_{21.12} = \theta_{12.21} + 200g = 263g65c96cc ;$$

$$\theta_{21.22} = \theta_{21.12} + \omega_2 - 400g = 263g65c96cc + 265g26c20cc - 400g = 128g92c16cc;$$

$$\theta_{22.21} = \theta_{21.22} + 200g = 328g92c16cc;$$

$$\theta_{22.14} = \theta_{22.21} + \omega_3 - 400g = 328g92c16cc + 114g26c10cc - 400g = 43g18c26cc;$$

$$\theta_{14.22} = \theta_{22.14} + 200g = 243g18c26cc ;$$

$$\theta_{14.15} = \theta_{14.22} + \omega_4 - 400g = 243g18c26cc + 216g61c40cc - 400g = 59g79c66cc;$$

Calculul corecțiilor:

Eroarea de neînchidere pe orientare e_θ :

$$e_\theta = \theta_{14.15} \text{ CALCULAT} - \theta_{14.15} \text{ DAT} = 59g79c66cc - 59g74c47cc = 5c19cc \text{ (3.86);}$$

Corecția totală C_θ :

$$C_\theta = -e_\theta = -5c19cc \text{ (4.86);}$$

Corecția unitară Cu_θ :

$$C_\theta - 5c19cc$$

$$Cu_\theta = \frac{C_\theta}{N} = \frac{-5c19cc}{4} = -1c30cc \quad (5.86);$$

Corecțiile pe orientări:

$$C_{\theta_{12.21}} = 1 \times Cu = -1c30cc$$

$$C_{\theta_{21.22}} = 2 \times Cu = -2c60cc \quad (6.86);$$

$$C_{\theta_{22.14}} = 3 \times Cu = -3c90cc$$

$$C_{\theta_{14.15}} = 4 \times Cu = -5c19cc$$

Corectarea orientărilor:

$$\overline{\theta}_{12.21} = \theta_{12.21} + C_{\theta_{12.21}} = 63g65c96cc - 1c30cc = 63g64c66cc;$$

$$\overline{\theta}_{21.22} = \theta_{21.22} + C_{\theta_{21.22}} = 128g92c16cc - 2c60cc = 128g89c56cc; \quad (7.86)$$

$$\overline{\theta}_{22.14} = \theta_{22.14} + C_{\theta_{22.14}} = 48g18c26cc - 3c90cc = 43g14c36cc;$$

$$\text{Verificare : } \overline{\theta}_{14.15} = \theta_{14.15} + C_{\theta_{14.15}} = 59g79c66cc - 5c19cc = 59g74c47cc =$$

$$= \theta_{14.15} \text{ DAT .}$$

5. Se determină funcțiile trigonometrice (valorile naturale) sin și cos pentru orientările corectate : (coloana 9)

$$\sin \overline{\theta}_{12.21} = 0,8413404;$$

$$\cos \overline{\theta}_{12.21} = 0,5405055;$$

$$\sin \overline{\theta}_{21.22} = 0,8987478;$$

$$\cos \overline{\theta}_{21.22} = -$$

$$0,4384658;$$

$$\sin \overline{\theta}_{22.14} = 0,6270014;$$

$$\cos \overline{\theta}_{22.14} = 0,7790180;$$

$$\sin \overline{\theta}_{14.15} = 0,8066533;$$

$$\cos \overline{\theta}_{14.15} = 0,5010249.$$

Calculul coordonatelor relative :(coloanele 11 și 12):

a. Coordonatele relative brute $\Delta X_{ij}, \Delta Y_{ij}$.

$$\Delta X_{12.21} = D_{12.21} \cdot \cos \overline{\theta}_{12.21} = 53,750 \times 0,5405055 = 29,052 \text{ m; (8.86)}$$

$$\Delta Y_{12.21} = D_{12.21} \cdot \sin \overline{\theta}_{12.21} = 53,750 \times 0,8413404 = 45,222 \text{ m;}$$

$$\Delta X_{21.22} = D_{21.22} \cdot \cos \overline{\theta}_{21.22} = 51,425 \times (-0,4384658) = -22,548 \text{ m;}$$

$$\Delta Y_{21.22} = D_{21.22} \cdot \sin \theta_{21.22} = 51,425 \times 0,8987478 = 46,218 \text{ m};$$

$$\Delta X_{22.14} = D_{22.14} \cdot \cos \theta_{22.14} = 25,759 \times 0,7790180 = 20,064 \text{ m};$$

$$\Delta Y_{22.14} = D_{22.14} \cdot \sin \theta_{22.14} = 25,759 \times 0,6270014 = 16,151 \text{ m};$$

Corecții de coordonate relative:

Eroarea de neînchidere pe coordonatele $e\Delta X$, $e\Delta Y$:

$$e\Delta X = \sum \Delta X_{iJ} - \sum \Delta X_{12.14} = 26,568 \text{ m} - 26,540 \text{ m} = 28 \text{ mm}; \quad (9.86)$$

$$e\Delta Y = \sum \Delta Y_{iJ} - \sum \Delta Y_{12.14} = 107,591 \text{ m} - 107,690 \text{ m} = -99 \text{ mm}; \quad (10.86)$$

Corecțiile totale $C\Delta X$, $C\Delta Y$:

$$C\Delta X = -e\Delta X = -28 \text{ mm}; \quad (11.86)$$

$$C\Delta Y = -e\Delta Y = 99 \text{ mm}; \quad (12.86)$$

Corecțiile unitare $Cu\Delta X$, $Cu\Delta Y$:

$$Cu\Delta X = \frac{C\Delta X}{\sum D_{iJ}} = \frac{-28 \text{ mm}}{D_{12.21} + D_{21.22} + D_{22.24} \quad 130,934 \text{ m}} = \frac{-28 \text{ mm}}{130,934 \text{ m}} = -0,214 \text{ mm/m}; \quad (13.86)$$

$$Cu\Delta Y = \frac{C\Delta Y}{\sum D_{iJ}} = \frac{99 \text{ mm}}{130,934 \text{ m}} = 0,756 \text{ mm} / 1 \text{ m DRUMUIRE} \quad (14.86). \\ \text{CORECȚIE}$$

Corecții pe coordonate relative:

$$\left\{ \begin{array}{l} C\Delta X_{12.21} = Cu\Delta X \times D_{12.21} = -0,214 \text{ mm/m} \times 53,75 \text{ m} = -12 \text{ mm}; \\ (15.86) \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} C\Delta Y_{12.21} = Cu\Delta Y \times D_{12.21} = 0,756 \text{ mm/m} \times 53,75 \text{ m} = 41 \text{ mm}; \\ (16.86) \end{array} \right.$$

$$C\Delta X_{21.22} = Cu\Delta X \times D_{21.22} = -0,214 \text{ mm/m} \times 51,425 \text{ m} = -11 \text{ mm};$$

$$C\Delta Y_{21.22} = Cu\Delta Y \times D_{21.22} = 0,756 \text{ mm/m} \times 51,425 \text{ m} = 39 \text{ mm};$$

$$C\Delta X_{22.14} = Cu\Delta X \times D_{22.14} = -0,214 \text{ mm/m} \times 25,759 \text{ m} = -5 \text{ mm};$$

$$C\Delta Y_{22.14} = Cu\Delta Y \times D_{22.14} = 0,756 \text{ mm/m} \times 25,759 \text{ m} = 19 \text{ mm};$$

Corectarea coordonatelor relative:

$$\Delta X_{12.21} = \Delta X_{12.21} + C\Delta X_{12.21} = 29,052 - 0,012 = 29,040 \text{ m}; \quad (17.86)$$

$$\Delta Y_{12.21} = \Delta Y_{12.21} + C\Delta Y_{12.21} = 45,222 + 0,041 = 45,263 \text{ m}; \quad (18.86)$$

$$\Delta X_{21.22} = \Delta X_{21.22} + C\Delta X_{21.22} = -22,548 - 0,011 = -22,559;$$

$$\Delta Y_{21.22} = \Delta Y_{21.22} + C\Delta Y_{21.22} = 46,218 + 0,039 = 46,257 \text{ m};$$

$$\Delta X_{22.14} = \Delta X_{22.14} + C\Delta X_{22.14} = 20,064 - 0,005 = 20,059 \text{ m};$$

$$\Delta Y_{22.14} = \Delta Y_{22.14} + C\Delta Y_{22.14} = 16,151 + 0,019 = 16,170 \text{ m}.$$

Determinarea coordonatelor absolute (coloanele 13 și 14)

$$X_{21} = X_{12} + \Delta X_{12.21} = 649,770 \text{ m}; \quad (18.86) \quad Y_{21} = Y_{12} + \Delta Y_{12.21} = 290,473 \text{ m};$$

$$X_{22} = X_{21} + \Delta X_{21.22} = 627,211 \text{ m}; \quad (19.86) \quad Y_{22} = Y_{21} + \Delta Y_{21.22} = 336,730 \text{ m};$$

Verificare:

$$X_{14} = X_{22} + \Delta X_{22.14} = 647,27 \text{ m}.$$

$$352,90 \text{ m}.$$

Verificare:

$$Y_{14} = Y_{22} + \Delta Y_{22.14} =$$

87. Pentru măsurarea unui detaliu planimetric din teren prin punctele sale caracteristice (117 și 118), s-a folosit ca latură de sprijin 21.22 (latură de drumuire). Ridicarea este efectuată prin metoda coordonatelor polare.

Dacă se cunosc coordonatele punctelor 21 și 22 de sprijin și elementele caracteristice în teren (unghiuri și distanțe) să se calculeze coordonatele caracteristice.

Coordonatele de sprijin Elemente măsurate în teren

$$X_{21} = 49,770 \text{ m} + n \text{ (cm)};$$

ng;

$$Y_{21} = 290,473 \text{ m};$$

ng;

$$X_{22} = 627,211 \text{ m};$$

$$Y_{22} = 336,730 \text{ m} - n \text{ (cm)}.$$

Fig.nr.1.87 Radierea detaliilor parametrice

$$\angle 22.21.117 = \alpha_1 = 128^{\circ}51' +$$

$$\angle 22.21.118 = \alpha_2 = 128^{\circ}51' +$$

$$D_{22.117} = 46,52 \text{ m} = D_1;$$

$$D_{22.118} = 61,27 \text{ m} = D_2.$$

Soluție:

se calculează orientarea de bază (sprijin) $\theta_{22.21}$:

$$\begin{aligned} \Delta Y_{22.21} &= Y_{21} - Y_{22} \\ \Delta X_{22.21} &= X_{21} - X_{22} \\ \text{tg} \theta_{22.21} &= \frac{\Delta Y_{22.21}}{\Delta X_{22.21}} = \frac{290,473 - 336,730}{49,770 - 627,211} = \frac{-46,257}{-22,559} = -2,0504898 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \theta_{22.21} = 328^{\circ}88'66''.$$

Se determină orientările laturilor noi (spre punctele radiate):

$$\theta_{22.117} = \theta_{22.21} + \alpha_1 - 400^{\circ} = 41^{\circ}39'66''; \quad (2.87)$$

$$\theta_{22.118} = \theta_{22.21} + \alpha_2 - 400^{\circ} = 50^{\circ}03'66'';$$

Se calculează coordonatele relative:

$$\Delta X_{22.117} = D_1 \cdot \cos \theta_{22.117} = 37,027 \text{ m}; \quad (3.87)$$

$$\Delta Y_{22.117} = D_1 \cdot \sin \theta_{22.117} = 28,163 \text{ m}; \quad (4.87)$$

$$\Delta X_{22.118} = D_2 \cdot \cos \theta_{22.118} = 43,300 \text{ m};$$

$$\Delta Y_{22.118} = D_2 \cdot \sin \theta_{22.118} = 43,349 \text{ m};$$

Coordonatele absolute ale punctelor radiate vor fi:

$$X_{117} = X_{22} + \Delta X_{22.117} = 627,211 + 37,027 = 664,238 \text{ m}; \quad (5.87)$$

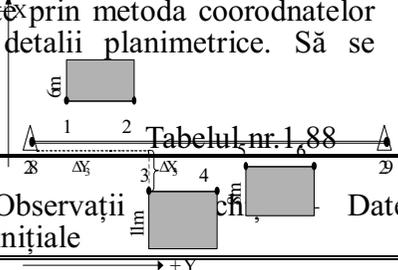
$$Y_{117} = Y_{22} + \Delta Y_{22.117} = 336,730 + 28,163 = 364,893 \text{ m}; \quad (6.87)$$

$$X_{118} = X_{22} + \Delta X_{22.118} = 627,211 + 43,300 = 670,511 \text{ m};$$

$$Y_{118} = Y_{22} + \Delta Y_{22.118} = 336,730 + 43,349 = 380,079 \text{ m}.$$

Observație : pentru raportarea punctelor radiate pe planuri topografice sunt suficiente și elementele polare (vezi problemele următoare).

În tabelul nr.1.88 sunt prezentate datele obținute prin metoda coordonatelor rectangulare – echerice la măsurarea unor detalii planimetrice. Să se calculeze coordonatele punctelor măsurate.

Latura	Origine	Pct. măsurat	Elemente măsurate		Observații inițiale	Date
			ΔX (m)	ΔY (m)		
28-29	28	1	6,27	10,52 +n(m)	Coordonatele punctelor de sprijin X(m) Y(m)	28 682,272 273,622 29 682,272 343,657
		2	6,27	18,64		
		3	12,17	21,73		
		4	12,17	37,84		
		5	21,58– n(m)	43,28		
		6	21,58– n(m)	61,74		

Soluție

În acest caz, latura de sprijin este paralelă cu abscisa sistemului de coordonate local utilizat. Coordonatele punctelor se vor calcula astfel:

$$X_i = X_{28} \pm \Delta X_i \quad (1.88)$$

În funcție de punctul de sprijin.

$$Y_i = Y_{28} + \Delta Y_i \quad (2.88)$$

Dacă latura de sprijin nu este paralelă cu axele de coordonate – radierea echerică se calculează.

Din punctul de stație 22, s-au măsurat prin radierea tahimetrică o serie de detalii existente în zonă (fig.nr.1.89). Ca bază de sprijin s-a folosit latura de drumuire 22.21. Elementele măsurate în teren (tabelul nr.1.89) vor fi utilizate pentru calcularea coordonatelor absolute ale punctelor radiate.

22

Fig.nr.1.89 Radierea tahimetrică

Tabelul 1.89

Stație	Viză	Limb	Eclimtru	Miră (mm) CS CM CJ	Unghi orizontal α	Unghi vertical φ	D(m)	Pct.
i=22	21	00 00	-	-	-	-	-	-
	1,53 12'	71 27	100 00	1826				12
			00	00	1520 1214			

13'	94 00	12	117 00	21	1641 1520 1400				13
14'	101 00	16	81 00	16	1976 1530 1084				14
15'	137 00	52	92 00	17	1715 1530 1312				15
21	00 00	01	-	-	-	-	-	-	-

Soluție:

În cazul radierii tahimetrice distanțele se obțin indirect (tahimetric). Celelalte elemente privind operațiile din teren și de la birou sunt similare cu cele întâlnite la radierea planimetrică.

Etapele de lucru vor fi:

Se determină unghiul orizontal $\alpha_i = C_i - C_{27}$ (1.89) unde C_i = citirea pe limb spre punctul oarecare i ;

Unghiul vertical φ_i : $\varphi_i = 100g - V_i$ (2.89)

V_i = citirea pe eclimetru spre punctul oarecare i ;

Distanța orizontală $D_{26.i}$: $D_{26.i} = KH \cos^2 \varphi_i$ (3.890)

$K = 100$ (constanta stadimetrică)

$H_i = (CS - CJ)_i$ (4.89)

Cu unghiul orizontal și distanța orizontală cunoscute, coordonatele absolute ale punctelor radiate se vor obține prin calculele prezentate la radierea planimetrică.

Raportarea detaliilor

90. Să se raporteze la scara 1:1000, prin coordonate rectangulare rețeaua de sprijin (drumuire planimetrică) de coordonate cunoscute (tabelul 1.90)

Tabelul 1.90

	X(m)	Y(m)
12	620,730	245,210
13	677,900	209,600
21	649,770	290,473
22	627,211	336,730 - n
14	647,270 + n	352,900
15	678,270	395,210 - n

Soluție (fig.nr.1.90)

Etapele de raportare sunt următoarele:

pe o coală de hârtie (calc, coală milimetrică) se trasează caroiajul planului; se trasează, pentru fiecare punct axele (abscisa, ordonata) corespunzătoare (fig.nr.1.90)

Fig.1.90 Raportarea punctelor prin
coordonate rectangulare

se calculează diferențele de coordonate, reduse la scară (δx , δy) în raport cu axele de coordonate cele mai apropiate ca valoare de coordonatele punctului raportat;

se marchează, printr-un simbol ales (în funcție de importanța punctului) poziția pe plan, înscriind și numărul punctului (12,13 etc.).

91. Punctele 12 și 13 au servit ca repere în determinarea prin intersecție înainte a coordonatelor punctului 68. Cunoscând coordonatele punctelor de sprijin (tabelul nr.1.90) și a punctului nou ($X_{68} = 652,432 \text{ m} + n(m)$, $Y_{68} = 248,516 \text{ m}$) să se raporteze prin coordonate rectangulare acest punct.

Soluție

Raportarea se face pe planul realizat la problema nr.90.

Etapele de raportare vor fi cele specificate în soluția acestei probleme (nr.90). După poziționarea pe plan a punctului se verifică prin măsurare cu raportorul, elementele unghiulare ($\angle \alpha$ și $\angle \beta$) ce au servit la calcularea coordonatelor rectangulare absolute al punctului obținut prin intersecție înainte.

92. Prin întrecție înapoi, având ca puncte de sprijin punctele 12,13 și 21 s-au obținut coordonatele punctului 72. [$X_{72} = 675,430 \text{ m}$, $Y_{72} = 238,472 \text{ m} + n(m)$].

Să se raporteze pe planul topografic realizat la problema 90, prin coordonate rectangulare absolute, punctul 72.

Observație: aceleași precizări ca la precedenta problemă.

93. Prin radierea planimetrică s-au determinat coordonatele punctului 117 (vezi problema nr.87). Să se raporteze pe planul topografic realizat la problemele anterioare, prin coordonate rectangulare, acest punct.

Observație: vezi problema nr.91.

94. Să se raporteze prin coordonate rectangulare punctele 1 – 6, calculate la problema nr.88.

95. Să se raporteze prin coordonate rectangulare punctele 12 – 15 calculate la problema nr.89.

Observație: din rezolvarea problemelor 90 – 95 se constată că indiferent de metoda utilizată pentru calculul coordonatelor rectangulare absolute ale punctelor, de natura punctului, de scara planului, raportarea pe plan se face asemănător. Există însă, de la caz la caz, posibilitatea ca prin date inițiale (unghiuri, distanțe) să se verifice corectitudinea calculului coordonatelor și a raportării punctului pe plan.

96. Punctul topografic 96 a fost măsurat prin intersecția unghiulară. Se cere să se raporteze pe planul topografic, fără ca să i se calculeze coordonatele.

Se cunosc coordonatele punctelor de sprijin 12 și 21 (vezi problema nr.86) și unghiurile măsurate în teren:

$$\angle \alpha_{96} = \angle 21.12.96 = 31g46c + ng;$$

$$\angle \alpha_{96} = \angle 12.12.96 = 46g12c - ng;$$

Soluție: Fig.nr.1.95 prezintă centralizat modul de rezolvare al problemelor nr.96 – 100. Scara planului este 1:1000.

97. Prin intersecție liniară s-a măsurat planimetric punctul 97. Coordonatele punctelor de sprijin 21 și 22 au fost precizate în problemele anterioare. Sunt date, fiind măsurate în teren distanțele D1 și D2:

$$D1 = D_{21.97} = 36,41 \text{ m};$$

$$D2 = D_{22.97} = 30,16 \text{ m} + (n/4) \text{ m}.$$

Se cere să se raporteze pe planul topografic punctul 97, fără ca să i se calculeze coordonatele.

98. Să se raporteze pe planul 1:1000 punctele 117 și 118 prin coordonate polare. Elementele polare necesare raportării au fost prezentate în lucrarea nr.87.

99. Problema nr.88 oferă datele necesare raportării pe planul topografic a unor obiective ridicate prin coordonate echerice. Fără a calcula coordonatele rectangulare absolute ale acestor puncte, să se raporteze punctele pe planul 1:1000 prezentat în figura nr. 1.95.

100. Să se raporteze prin metoda coordonatelor polare, punctele 12', 13', 14', 15' măsurate prin metoda radierii tahimetrice (problema nr. 89). Ca suport de raportare, se va folosi planul topografic prezentat în fig.nr.1.95.